

SZARVAS ÉS VIDEKE

TÁRSADALMI és SZÉPIRODALMI HETILAP.

Megjelen hetenkint egyszer, vasárnap reggel.

Előfizetési ár:

Egész évre 5 frt — kr.
Félévre 2 frt 50 kr.
Negyedévre 1 frt 25 kr.

SZERKESZTŐSÉG ÉS KIADÓHIVATAL:

Búza-utca, 1288. szám, hova a lap szellemi részét illető közlemények, reklamációk és előfizetési pénzek küldendők.

Kéziratok nem adatnak vissza.

Előfizetéseket és hirdetéseket elfogad helyben

A NYÁCSIK SOMA UTÓDA OZÉG

Ugyanitt egyes számok is kaphatók.

Egyes szám ára 10 kr.

Hirdetéseket és nyilvántartási közleményeket jutányos áron vétetnek fel.

Mult és jövő.

— Néhány szó lapunkról. —

Jelen számmal lapunk második évfolyamát fejezi be. — Távol áll tőlünk a szándék, hogy ebből valami nagy dolgot akarnánk csinálni. Ha van valami érdemünk a lap szerkesztése körül, azért kárpótolt bennünket bőven közönségünknek a lefolyt két év alatt tapasztalt támogatása és jó indulata. Ugy, hogy ezen két év mérlege határozottan a mi tartozásunkkal záródott le.

Ha mégis visszapillantunk röviden az elmúlt két év munkájára, azt főleg azért tesszük, hogy számot vessünk önmagunkkal: vajjon elértük-e azt a célt, melyért lapunk megindításakor tollat vettünk kezünkbe és hogy van-e a további munkásságnak a jövőben is jogosultsága?

Tartózkodás nélkül meg kell vallanunk, hogy valami világra szóló, nagy ideák lapunk alapításakor nem lebegtek szemünk előtt. Azoknak ér-

dekében se hivatást, se kedvet nem éreztünk volna a küzdelemre. A mi hivatásunk csak az volt, hogy az ország egy kis részének: a mi vidékünknek és a mi városunknak érdekeit előbbre vigyük!

Országszerte megindult a mozgalom, hogy a művelődésnek egyes góczpontjai teremessenek, honnan a kultúra, az anyagi jólét és a nemzeti eszme az egész országban elterjedjen. Általános lett a meggyőződés, hogy egymagában véve a főváros fejlődése még nem biztosítja az ország felvirágzását, hanem szükséges, hogy minden vidék a maga művelődési ügyét kezébe vegye és intézményeket létesítsen.

És így a nagy általánosságok mellett megindult országszerte a *detailmunka*: az egyes részeknek, a városoknak emelése, intézményekkel való ellátása és felszerelése.

Mi is megmozdultunk, hogy saját erőnkől emelkedjünk a kultúra lépcsőjén egy fokkal feljebb.

És ezen művelődési és előrehaladási mozgalom szülte e lapot is. Nem akart az hatalmi tényező lenni senki kezében, csupán csak egy eszköz a haladás szolgálatában. Egy organum, melynek hasábjain a bennünket érdeklő mindennapi, de azért reánk nézve nagyfontosságú kérdések felvetetnek és megbeszéltetnek. Sorról-sorra, a mint az idők és szükségletek azokat felszínre hozzák.

Eszköz akart lenni e lap, mint eszköz a távirda kifeszített sodronya, melyen keresztül a naponként felmerülő események, gondolatok és ideák a közönség érzelmeibe és gondolkodásába belevitetnek. Tér akart lenni, mint volt Rómában a hajdani fórum, az a néhány száz négyszögölnyi tér, melyen a Róma érdekeiért aggódó polgárok gondolataikat egymással kicserélték, polgártársaikat áldozatkészre és tevékenységre buzdították.

Egy lapnak hivatása, hogy tovább vigye a gondolatokat és együtt-

TÁRCSA.

Mikor a feleségemnél vacsorálok.

— A „Szarvas és Vidéke” eredeti tárcája. —

Pompás hideg idő volt, karácsony este. A hó sűrű pelyhekben hullt alá s a szélől úzve, bezörgetett az ablakon. Meleg flanelruhámba burkolózva s ujjaimmal az ablaktáblákon zongorázva, mosolyogva néztem le az utcán járó-kelőkre, a hózivatarra, az egész fagyos világra, oly ember jó hangulatával, aki meleg szobában ül és a lábait vastag szőnyegbe temetheti. A kandalló előtt állt a feleségem és vászonból szabott ki valamit, időnkint egy-egy mosolyt küldve felém. A kandallón a karácsony estére ket-tőnk számára együtt feldíszített kis karácsonyfá mellett egy érdekes új könyv várt reám s a tűz barátságos kékes lánggal lobogott.

— Nincs nevetségesebb ezeknél a járó-kelőknél, akik szerteszét csatangolnak a hideg hóban. Nemde? — kértem a feleségemtől.

— Csitt! — szólt ő, a kezében tartott

ollót az asztalra téve. Aztán a kiszabott vásznat rózsás ujjával szétsimítva, tovább nézegette.

Folytatni akarta a megkezdett munkát. De midőn a fejét lehajtotta, hogy jobban lásson, szemeim szép nyakára tapadtak, melyet a kissé túl magas hajviselet szabadon hagyott. Közelebb léptem hozzá, hogy jobban láthassam . . . és megcsókoltam.

— Uram! kiáltá a feleségem, hirtelen felém fordulva.

— Asszonyom! viszonzám én, mire aztán mindketten hangosan felkaczagtunk.

— Hiszen karácsony napja van mondám.

— Mentegetőzik, uram?

— És ön asszonyom, panaszkodik?

— Igen, uram! Panaszkodám, hogy karácsony estéjén némelyek ily kevésbé ünnepélyes hangulatban vannak.

Azzal betölt a dolgozó szobámba s reám zárta az ajtót.

— De édesem, mi lett? kértem a zárt ajtón át.

— Csak tíz percnyi türelmet kérek. A kandallón van az újságod, ma még nem is olvastad. A kis asztalon találsz gyufát.

Aztán tányérok, poharak csörömpölését hallottam a másik szobából, majd selyemru-

ha-suhogás hallatszott át. Ej, hát mi lelte a feleségemet?

Kinyílt az ajtó.

— Ne neheztedj, hogy bezártalak, szólt, megcsókolva engem. Nézz rám, mily széppé igyekeztem magamat tenni. Rá ismersz arra a hajviseletre, mely neked úgy tetszik? A magas hajfonat s csupasz nyak! De mivel a csupasz nyakam szégyenlené magát egyedül, kivágott ruhát vettem fel, mint a legnagyobb ünnepélyekre szokás. És nem a legnagyobb ünnep-e az, mikor ily nagy tekintéllyel fogok asztalhoz ülni, mint te vagy?

— Asztalhoz ülni?

— Nos igen, asztalhoz ülni, kettesben, egyedül. Nem látod, mily fényesen rendeztem be mindent? Nézd a nagyszerű kivilágítást, a kis karácsonyfát, a virágokkal díszített terített asztalt! Mindezt előre elkészítettem a kis fiúlkában; de hogy elöszedjem és rendbe hozzam az egészet, s hogy az asztalt a kandalló elé toljam, egyedül kellett maradnom. Előre hát, uram, tálalva van! Gondoskodtam néhány csöpp Chambertinről is, a mi kedvenc borunkról. Mit parancsol legelőször? Talán ebből a szárnyasból?

Néhány pillanat múlva hirtelen felkelt

érzésre és együtt-működésre bírja a „Róma sorsáért aggódó polgárokat!”

De ahhoz első sorban az kell, hogy ilyen polgárok legyenek! Gondolkodó, tevékeny és áldozatkész polgárok!

Hogy nálunk voltak ilyenek, azt a lefolyt két év története fényesen bizonyította. Az öröm könnye csillan fel szemünkben, ha azokra az alkotásokra gondolunk, a melyeket a mi kicsiny társadalmunk e rövid idő alatt létrehozott. Ilyen áldozatkészre, ilyen eredménydús munkásságra — kimondhatjuk azt büszkén — hasonló körülmények közt élő társadalomban alig találunk példát! Egyesek és az ösztársadalom megtette itt mind, a mivel csak a közügynek tartozott. Megtették az öregek, a kik fiatal lelkesültséggel küzdöttek és az ifjak, a kik bölcs mérséklettel és nemes kitartással fáradtak a közügy szolgálatában.

De nem az érdemet keressük mi most, hanem keressük csupán a levonható tanulságot. Azt a tanulságot, hogy mi módon és milyen eszközökkel volt ez a fényes eredmény elérhető?

Egyes-egyedül csak társadalmunk állandó összetartása által.

Látjuk más helyeken a visszavonást, az egyenetlenséget és az éles viszályokat, melyek a társadalom legtöbb erőit az egymás elleni harcban kötik le és emésztik fel. Látjuk a közéletnek azt az elsatnyulását, melyet az ily viszályok másutt előidéznek. És akkor kell, hogy áldjuk a sorsot, hogy mi ezektől a harcoktól meg voltunk mentve. Hogy a mi

munkánkat és tevékenységünket békén a közügynek szentelhettük. Hogy mi küzdelmeinkbe soha az elkeseredésnek és a sértett hiúságnak érzetét bele nem vegyítettük.

Kicsiny társadalom csak is ekként képes az alkotások terén megmaradni, mert az nem bírhatja el a személyi harcokat is az elvi küzdelem mellett.

És ha azt kérdezzük, hogy ebben a küzdelemben lapunk betöltötte-e a maga hivatását és megtette-e a maga kötelességét, akkor erre a kérdésre, azt hisszük, nagy szerénységgel nélkül lehet igennel válaszolnunk.

Mert ha egy lap hivatása az, hogy a termékenyítő ideákat felszínre hozza, azokat megvitassa és keresztülvitelük érdekében küzdjön: akkor ezen hivatását lapunk hűséggel és kitartással kívánta betölteni. Mert nem volt olyan nagy horderejű kérdés, melyet a legilletékesebb egyének hozzászólásával lapunk teljes részletességgel meg ne vitatott volna, melynek érdekében ne iparkodott volna lapunk egy-egy rést bontani, azt egy-egy lépéssel előre vinni és kivitele érdekében szívós harcot folytatni.

Ha pedig egy lap egyik főkötelessége abban áll, hogy a társadalom összhangzó működését meg ne zavarja de sőt ellenkezőleg a társadalmi erőket a közös özél érdekében összetömörítse: akkor ismét ezen kötelességünk hűséges teljesítését egész büszke önérettel említhetjük fel. Mert a lefolyt két év alatt sohasem engedték felburjánzni lapunkban a személyes támadások és izetlen ellenségeskedések har-

czát, mely, mint a tűz, lassan tova szokott terjedni és egyszerre az egész társadalmi életet lánggra szokta lobbanítani. És hogy az elkedvetlenedés és szétbomlás be ne következzen: a közügyek tárgyalási modorában a legszigorubb objektivitásnak hangját tartottuk mindig szem előtt.

Meglehet, sőt ugyanis van, hogy mindezzel a lap érdekessége, némely t. olvasó szemében vesztett. Mi magunk is nem egyszer éreztünk vágyat belevágni az élesebb és zajosabb akkordok közé, kiemelni jobban az ellentéteket, kiszínezni élesebben a hiányokat és fenforogó visszasságokat: de az inger és ez a vágy, mely a pillanatnyi hatás és külső siker kedvéért nem egyszer esábitónak tűnt fel, elnémult a távolabbi és a valódi cél szemmeltartásánál, a mely cél — mint érintettük — nem az ellentétek felkeltésében, nem a társadalmi élet összhangjának megzavarásában, nem a köztevékenységre hivatottak elkedvetlenítésében, hanem ellenkezőleg: az erők tömörítésében, az ellentétek elsimitásában és az egy célra való közreműködésben állott.

De mindezzel nem akarjuk mondani, hogy nem lehetett volna és nem lehetne jobban is teljesíteni a szerkesztéssel járó kötelességeket. — Sőt meg vagyunk róla győződve, hogy igen is lehetne; és azért el vagyunk tőkélve átengedni e tisztet a következő évekre másnak, a ki hivatást és kedvet fog érezni magában annak betöltésére.

Uj idők uj embereket kívánnak. Ezt a munkát, mely nagy mértékben munus publikum, kell, hogy kézzől-

az asztaltól s karjára kapott egy asztalkendőt.

— Nos, nem csinálják ezt a pinczerek a vendéglőkben?

— Kitűnő ötlet. De pinczér, engedje meg legalább, hogy a kezét megcsókoljam.

— Nem érek rá, szóló mosolyogva s hirtelen kirántani igyekezett egy boros palack dugóját. Chambertin! emlékszel? még eljegyzésünk előtt — teringettét! mily nehezen jön ki ez a dugó — említették nekem, hogy nagyon szereted ennek a bornak a nevét, Musset egy darabja miatt, amelyet különben, zárjel közt mondva — nem adtál ide elolvasni. Nézd e két új kis poharat, ezt a mai est ünnepére vettem. Igyunk. Koccintsunk az egészségünkre! Aztán félretesszük e poharakat s csak akkor vesszük elő, mikor így ketten együtt dorbézolunk. S ezt, amíg csak élünk, minden évben megtesszük.

— De, édes nőcském, ha megöregszünk, nem ehetünk ily jó foglyot, mivel nem lesznek már fogaink.

— Akkor majd jó erős leveseket eszünk. Addig azonban . . . szabad kérem még egy falatot . . . köszönöm szépen!

S amint felém tartotta a tányérját,

sokáig elnéztem a karjait, melyeknek körvonalai a csipkefodrok közt veszték el.

— Mért nézed a karjaimat, a helyett hogy ennél?

— Nézlek, kedves kis feleségem. Oly bájos, oly elragadó vagy ma este! Tudod-e azt, hogy mily szép vagy? Ez a hajfonat pompásan illik az arczodhoz. És ez új ruha, melyet még nem láttam. . . .

— Nem is lehet másként, ha hódítani akarunk. De . . . igazán oly szépnek találom ma este engem? Nos (a szeméit lesütve s a karpereczére mosolyogva) akkor hát . . . épen nem látom át . . .

— Mit nem látsz át, édes kis nőcském!

— Nem látom át, hogy mért nem jössz ide hozzám s egy kissé . . . mért nem csókolysz meg?

És ahogy a csók egy kissé soká tartott, fejét hátra hajtva s vidáman kaczagva felkiáltott.

— Férjem uram, pástétomot kérek! Férjeeském, még egy kis pástétomot akarok enni. Menj, hiszen széttöröd az új poharat, melynek árát oly sokáig kuporgattam össze. Emlékszel még? B. asszonyság bálján, néhány nappal menyegzőnk előtt a keringő

alatt is széttépted a ruhámat szeleskedéssel.

— Elhiszem, mert nehéz dolog is az, egyszerre két urnak szolgálni: a zene ütemére táncolni és szép táncosnőnkét átölelve tartani.

— Emlékezem, mikor a mama kérdezte, hogy ki tépte szét a ruhámat, nagyon elpirultam. És B.-né asszonyság, a vén boszorkány, kenetteljes dallamos hangon mondta: „mily élénk arczszíned van ma este gyermekem!” Szerettem volna őt nyájas, szenteskedő arczával együtt a pokolba küldeni! Rád néztem; te zavartan pödörgetted a bajszodat és e mellett ely szomorúan tekintettél szét, mint az a takács, akinek a folyóban áztatott lenkészetét mind elviszi a víz. . . . Ej hát a szarvasgombát mind magad foglalod le? . . . Pedig bizony az szomorúan is végződhetett volna; mert végre is . . . Ne egészen tele, kis férjeeskám, nem szeretnék becsipni! mert végre is, ha nem lettünk volna egymáséi . . . és ez megtörténhetett volna; hiszen tudod, azt mondják, hogy a házasság csak egy hajszálon függ. Ha aztán ez a hajszál elszakadt volna! Bizony szép is lett volna az!

kézre vegye át egyik generáció a másiktól.

A cél nem szűnt meg. A lap fenntartása ma ép oly szükséges, mint volt ez előtt. A haladásban nem lehet stagnáció. Új szükségletek merülnek fel, új feladatok állanak elő, melyek érdekében a szellemi harcot a sajtó terén megvívni a jövőben épp oly szükséges lesz, mint volt az a múltban. — És különösen az anyagi erőforrások gyarapítása, új produktív tényezők létesítése és a meglevők intenzívebb művelése, az ezekhez szükséges utak és módok megválasztása stb. oly nagy feladatot képez, melyet egy helyi társadalomnak és sajtójának a jövő évtizedekben nagy kitartással kell szolgálnia.

De legyen bármi a cél, a harc és küzdelem meg nem szűnhet. Azért a sajtó és társadalom egyaránt kell, hogy megtegye a maga kötelességét a jövőben is.

Mi a multa nézve nyugodtak vagyunk, a jövőben pedig bizunk. Ezen bizalmunkat alapítjuk a két év tapasztalatára, a mi közönségünknek a közügyek iránt tanúsított lelkesültségére, áldozatkészségére és általában nemes idealizmusára. Ez, mint egy nagy teremő faktor, viszi előbbre a mi közéletünket a jövőben is.

Ezen lap a maga szerény eszközeivel pedig készségesen áll a közönség rendelkezésére továbbra is, annak jóakaratóból és elismeréséből merítve az erőt a jövő küzdelmére.

Azon reményben, hogy annak a küzdelemnek sikere és eredménye mindnyájunkat ki fog elégíteni: ajánljuk magunkat és lapunkat a t. közönség további jóindulatába.

TANÜGY.

Tanítóink krisztkindlije.

A nm. vallás- és közoktatásügyi miniszter a napokban újabb jelét adta annak, hogy a tanítók anyagi helyzetének javítása állandó gondoskodásának tárgyát képezi. Egyházi hatóságunk útján egy körlevelet intézett a helybeli tanítói karhoz, melyben méltányolva hazánk szépen fejlődő méhézetének legutóbbi — 1890-ik évi — haladását, s kiemelve, hogy eme haladásnak *főtényezője az ország tanítósdága volt*: lelkes szavakban buzdítja városunk néptanítóit a méhézettel való foglalkozásra, a felsőbb osztályú tanulóknak e téren való tanítására, s eme hasznos foglalkozásnak a nép körében minél szélesebb körű terjesztésére.

Ha tudjuk azt, hogy a már előzőleg átázott termő földre, ha újabb eső hull tavasszal, az ott élő növényzet bujábban fog fejlődhetni, mintha ugyanazon eső kiaszott száraz talajban volna hivatva a növényi életet felkölteni: úgy bizonyára nincs okunk kételkedni abban, hogy kedvelt miniszterünk buzdító szavai nálunk szemmel látható és kézzel fogható eredményeket fognak előidézni, mert — önámítás nélkül mondhatjuk, nálunk a méhézet kilépett már a kezdeményezés stádiumából (ha ez érdem-számba megy, úgy ennek oroszlanrésze nálunk is a tanítókat illeti.) s a miniszter úr buzdító szavai nem hullanak eddig kopáron hevert talajra, de bizonyára a megkezdett alapon való tovább építést, öntudatos, rendszeres ambícióval végzendő tovább munkálkodást fogják áldásosan előidézni.

Önérettel mondhatjuk, hogy tettünk mi — tanítók — eddig is a méhézet felvirágzásának ügyében annyit, amennyit szükre szabott anyagi viszonyaink között tennünk lehetett; minden kívülről jövő buzdítás nélkül hoztunk ez ügyben áldozatokat, habár annak mi magunk vagyunk okai, ha e czéhra tett kiadásainkat *áldozatnak* s nem *gyülmölcsöző befektetésnek* kell neveznünk. Mert

kérdjük csak, a fellobbanó lelkesedéssel kívül a *sikerhöz szükséges minő előfeltételeket* vittünk magunkkal a méhézetkedés terére? Hányan olvastattuk az évek hosszú sora óta megjelenő méhézeti szaklapokat, hány „méhézeti káté“-t szállított hozzánk a posta? Lelkesedésünket elfeledtük ügyünkhöz kötni a szakértelem lánczaival s éveken át hoztuk az *áldozatokat*, míg megtanultuk azt, hogy *a siker csak szakember kezében biztos*.

Eme szakértelem megszerzését pedig nem lehet kivétel nélkül mindenikünkre ráerőszakolni.

Addig, míg a tanterem falai között működünk, meglehetősen egyenlő eszközökkel s egyenlő — *mert kötelezőleg megszerzendő* szakértelemmel törekszünk mindnyáján egy ismert cél felé. De kilépve tanteremünk küszöbén, a népre ható tanítói működésünk azon tere visz leggyakrabban, amely téren *legszívesebben* mozgunk hivatalon kívül. Az, aki hivatalos óráin kívül a *politikai lapokat* bújja vagy egy-egy jobb *tankönyv megteremtésén* dolgozik; az, aki üres idejében kedvelt *bücsüstátdin* rimel, avagy magán-órákat ad, ép úgy hiheti, hogy hasznos dolgot mivel, mint aki az alatt *keresztet* vagy *méhézet* foglalkozik.

Ha tehát saját szenvedélyünk nem is visz a méhézetkedés terére, mindazonáltal kell, hogy élénk érdeklődésünk tárgyát képezze, mint oly foglalkozás, mely a nép anyagi érdekeit nagyban előmozdítani képes, s ha vele magunk is foglalkozunk, anyagi sikerei rajtunk is elférnek.

Eme általános érdeklődés bizonyítékait helybeli tanítósdágunk legnagyobb részénél lépten-nyomon látva, kell hogy a miniszter úr buzdítása egy lépéssel tovább segítsen minket e téren. Oda kell törekednünk, hogy egymást tanítva és egymástól tanulva méhézetkedésünket sikeressé, az elérhető eredményt lassankint fejlődő szakismereteink segítségével biztossá tudjuk tenni.

Véleményem szerint kezdetben *társulási útján* kellene igyekeznünk eme célt elérni. Egy helyen, a leginkább gyakorlott tagtárs vezetése mellett, oly számos tagból álló tantestület, mint aminő a helybeli *három hitfelekezeti* tanítói kara, kikhez — ha az eszme életrealitását bebizonyítani tudnók hihetőleg a *lelkési* és a *tanári* kar jelentékeny részének csatlakozását is reményelni lehetne: egy igen jelentékeny méhézet alapját vehetné meg, s ezáltal léteelt adna egy oly intézménynek, melyhez anyagi érdekei által csatolva lévén, iránta folytonosan érdeklődnek, s az ott látott és hallott dolgokat mintegy szórakozva sajátjává tévén, az okszerű kezelésnek birtokába jutna.

Hogy a nép gondolkozásmódjára s a közvagyonosodásra minő befolyással lehetne egy ily élő s eredményeivel serkentő példa, azt megítélni t. kartársaim értelmére s képzeletére bizom.

Ha pedig szeretett miniszterünk buzdító szavai jóakarató felhívása t. kartársaimat fenti szavaim komoly átgondolására fogják serkenteni, úgy meg lehetnek győződve, hogy a kis Jézus egy időszerű buzdítást s egy egészséges eszmét hozott nekünk karácsonyi ajándékkal.

Bracsok István.

— Eh, hiszen a csóknak nem marad ott a nyoma.

— De igen uram, ott marad a nyoma, sőt oly annyira, hogy vannak lovagias urak, akik azt vérükkkel mossák le!

— De hiszen csak tréfa volt, édesem. Eh, talán csak nem hiszed? Teringgettél!

— Így, így! Szerettem, ha haragszol, szeretlek így látni. Ugy-e féltékeny vagy kissé? No add ide azt a szarvasgombát, hisz nekem semmi sem marad.

— Elgondolkoztam édesem s a szarvasgomba kiment az eszemből.

— Épen úgy, mint a polgármesteri hivatalban, ahol meg kellett rángatnom a kabátodat, hogy a jó polgármester úr bárátságos kérdésére igennel válaszolj.

— Barátságos kérdésére?

— Nos igen, barátságos volt. Én bájosnak találtam ezt a jó polgármestert. Szeretetre méltóbb nem lehet senki, mint a milyen ő volt, mikor e szavakat intézte hozzám: „Kisasszony, belecgyezik ön abba, hogy ez a kiállhatatlan hosszú ember, a ki ön mellett áll, férjévé lehessen?” . . . (Jóízűen nevetve:) Szerettem volna így vála-

szolni: „Nos lássuk csak, gondolkozzunk kissé; sok szól mellette és sok szól ellene.“ (Hangosan felkaczagva:) Kár volt némi kikötéseket nem tenni! Férjecsém, a te egészségedre! Csunyaság tőlem, hogy így boszszantalak. Lásd teljes szivemből mondtam igent; biztosíthatlak róla, sőt ez igen szó nagyon kevés és nagyon gyöngye volt mindannak a kifejezésére, amit éreztem. Ha arra gondolok, hogy e szócskát mondják a nők mindannyian, még a gonosz nők is, akkor igazán szégyenlein, hogy én jobb szót nem találtam. (Felemelve poharát.) Ezüstlakodalunkra igyunk! (Halkan.) Mondd csak, megbántad, hogy nőül vettél?

— Természetesen! (A szép nyakat megcsókolva.) Ime, feltaláltam annak az első csóknak a nyomát!

— Férjecsém, férjecsém! két óra van éjjél után. A tűz kialudt, s én egy kissé . . . ugy-e, nem nevezsz ki? Igen, kissé részeg vagyok.

— Majd reggel theát iszunk kávé helyett, nemde?

Droz karácsonyi története után:
Béri Gyula.

Leányiskolánk hangversenye.

—1891. decz. 19.—

Mély tisztelettel alólirott nem azért vette fel a malitiáiról hirhedett sánta ördögnek a nevét, hogy meg ne ragadjon minden alkalmat, ahol „simfelni“ lehet. Mikor arról volt szó a szerkesztőségben, hogy ki legyen ennek a hangversenyi referádának az édes papája, erősen szabadkozottam, mivelhogy épenséggel nem szeretem az olyan mézes-mázos álmosképű gyerekemeteket, a kikben a hizelgés czukorkái tartják a lelket, holott nagyon is a gusztusom szerint valók az olyan eleven pajkos apró ördögök, kik egymás üstökébe kapaszkodva fejtegetik az igazságot s egymás hátát csihipuhizva mararazgatják a morált, már pedig kis városi hangversenyben — mondok — igen kívánatos, hol szemet hunynia, hol fület dugnia a referensnek s az ugynevezett szellemi élvezetek forrásait mulhatlanul meglepő szépeknek, igézőknek, fenségeseknek, andalítóknak, a jövő remeklési zálogainak stb. stb. szóval borzasztó művészeknek kell találnia.

De hát a szerkesztő úr lelke rajta, ha egyszer felelős, feleljen a referensi gorombaságokért is. Vállalkoztam a munkára azáltal a hétszeresen megpecsételt föltétellel, hogy nevemhez méltó szigorral és őszinteséggel kifürkészek és megczibálók a művészet elévülhetlen és sérthetetlen törvényei ellen elkövetett minden hibát, hadd teljék benne, mefisztoi lelkemnek gyönyörűsége.

És most hoppon maradtam és szörnyű zavarban vagyok, a szöveg nem passzol a nótához, nincs mit czibálnom, nincs miért csipkelődnöm, virágot szórtak a muzsák ösvényére s nem talállok benne tövist, mit a hivatalnok képébe szúrjak. Oh mért is nem vettem nevet a földi angyalok köréből, hisz itt is, az uzsonnáknál a sok édesség közt a legédesebb csemege az „emberszólás“ és a habcsókkal nagyon jól összefér a judáscsók! Az ő hamis szemük hamar kipillantja nemcsak a tolettetebeli fuccsolásokat, de az ilyen nyilvános fellépések észrevétlen megbicczeneit is. De a szegény Mefistó erre nem képes, látatlan hibákat ő meg nem lát, s mert nemcsak malitódzus, de őszinte is, kénytelen előszedni a csak imént meggúnyolt s bár kopott, de a dologra jól rásimuló jelzőket.

Avagy nem volt-e meglepő szép az a Huber-féle Dalárinduló, melyet a főgymn. ifjusági dalkarral oly szabatosan és összhangosan tanultatott be városi zeneművészetünk nagymestere, Varga József tanár ur? Bizony igazuk volt azoknak ott hátul, kik egyre rebesgették, habár csak félhangokon is, hogy: „éljen Varga tanár ur!“ Mert hát nem olyan könnyű dolog az kérem, mint a miyennek látszik, hogy a dirigens ur a kezében tart egy hosszú plajbászt s azzal a levegőben fel- és lehabarász, abban a plajbászban bűbajos erő van, mely a feltorlódo hanghullámokat művészi hangtömeggé olvasztja.

Hát aztán a Murai dialogjában az az édes mama, a ki olyan geniális discursussal csip a lányának völegényt, vajjon nem volt-e a szó szoros értelmében „igéző“ egy mama, minden édes mamák mintamamája? E szerepet Szendy Lujza k. a. igazán elismerésre méltó finom érzékkel játszotta meg akár az érzélgés mimelésében, akár a furfangos enyelgés eleven szinezésében. Méltó pendantja volt az aranyos Péter úr is, kinek „tanulságos“ megigéztetése, jóízű kacajra derített Pollák Béla úr jellemhű inscenirásában.

A „Próféta“-beli koronázási indulónak imponans zenéje szinte elém varázsolt a Meyerbeer profétájának ünnepies momentumokban gazdag felvonulását s igazán élvezes volt kétszer is meghallgatnunk azt a szabatos összhangos játékot, mely a művészcsoport minden tagjának, revezetesen Kovács Szeréna, Darabos Jolánka, Benka Mariska kisasszonyoknak és Sztraka Ernő főgymn. tanulónak osztatlan dicséretére szolgál.

Nemcsak az érdekelt szülőknek, de minden gyermekbarátnak igazán nagy öröme telhetett a gyermekkar Poldiny-féle daljátékában, melynek andalító szép zenéje egy a teljes karénekekben, mint a szóló-részletekben kedvesen hangzott fel a növendékek ajkáról, sőt bizvást remélhetjük, hogy e rokonszenves csoportból nem egy nagyobb vívásu tehetség fejlik ki idővel.

Ezután három főgymn. tanuló Maisedernek egyik classicus zeneművével próbálkozott meg hármásban: Krámer Gusztáv hegedűn, Salacz Aladár gordonkán és Sztraka Ernő zongorán. A trió figyelemre méltó összhangjával szépen indult s nagy tetszést keltett, de hosszadalmasságával később kisé fárasztott, mindazonáltal a tanulók dicséretre méltó buzgalmat és szorgalmat, melyet a nem könnyű mutatvány betanulásában kifejtettek, a közönség élénk tapssal jutalmazta.

Nagyfokú érdeklődéssel néztünk a Mignon románcza elé, nem azért, mintha a sóvárgó vágy e lány dalát már rég nem ismernők, hanem mert Bakay Gézáne úrhölgyet már karénekbéli szőlőből előnyösen ismervén, az önálló énekmutatványtól is a legszebb sikert vártuk. Várakozásunkban nem is csalódtunk. Biztosan, tisztán csendülő érczes hangja fortéival teljesen betöltötte a nagyterem minden zugát s lágyan zengő pianóival kellemes melegséget öntött a szívekbe. A közönség riadó tapssal hálálta meg a mutatványt, mire két magyar népdal volt a válasz, mely még jobban hódított s azzal a reménnyel biztatott meg, hogy Bakay Gézáne úrhölgyet concertjeink egyik elsőrendű szereplőjének nyertük meg.

Bökezü tapssal méltányolta a közönség a főgymnasiumi ifjuság vonós zenekarának mutatványait is, valamint az ifjusági dalkar Verdi-féle Ernani-bordalát nemcsak a már nyújtott élvezet elismeréséül, de a tanusított komoly nagytrőrekvéstől jövőben remélhető még sikeresebb előadások előlegéül.

A közönség igen szép számmal jelent meg, ott volt városunknak és vidékének színe-java s mindenki nemcsak egy jól töltött este friss benyomásaival, hanem azzal a lélekemelő tudattal hagyhatta el a főgymnasium nagytermét, hogy Szarvason nemcsak a művészeti izlés fejlik gondos és lelkes vezetés alatt szép sikerrel, hanem a nőnevelés oltárán is szívesen áldozik tehetsége szerint egyik a muzsák kegyéből nyert ragyogó képességeivel, másik mindennapi kereményéből elvont szerény fillérekkel.

Mefiszto.

Előfizetési felhívás

„Szarvas és Vidéke“

III. évfolyamára.

Lapunk jelen számával befejezi pályafutásának második évfolyamát.

Két év alatt a közönség érdeklében kifejtett törekvésünk jelöli meg az irányt, melyen küzdeni fogunk tántoríthatlanul. Ez alapon ajánljuk lapunkat a nagyközönség további szíves jóindulatába.

Előfizetési feltételek:

Egész évre 5 frt.

Félévre 2 frt 50 kr.

Negyedévre 1 frt 25 kr.

MI UJSÁG?

— **Karácsony.** A gyertyák lángnyelvecskéi, melyek a karácsonyi asztalok fényőágain annyi szeretetet és örömet fejeztek ki, ma már nem égnek. Az éjféli mise hálaadó

éneke elhangzott a sötét éjben. De ama sok milliónyi lángnyelvecské vizsfénye s eme hálaadó ének viszhangja hatja át a szent ünnepek napjait is, midőn összegyűlünk a templomokban, hogy egy szívvel és lélekkel mondjunk imát: „Dicsőség a magasságos mennyben Istennek, e földön békesség és az emberekhez jóakarát.“ Vagy midőn körülüljük a családi asztalt, hol szintén a szeretetnek, a bensőség hapsainak áldozunk. Boldog ünnepeket mindazoknak, akik méltók rá! Az emberi életnek megvan az a szomorú látványa, hogy néha ép a jókat éri boldogtalanság, keserűség, fájdalmas veszteség. De ha az ilyenek el is vonulnak az öröm asztalától, leljenek vigaszt, enyhülést a hitben, reményben, melyről lemondani sohasem szabad. Az ünnepi hangulat élesíti, erősíti a hitet s egy ünnep se annyira, mint ép a karácsony, mely a legridegebb évszak közepett árasztja szíveket melegítő sugarait, mint valaha a pogányok napiünnepe, melyet a világosság ujjászületésének ünnepére tartottak. Világosság és ujjászületés a karácsony ünnep lelke is, csak hogy még fenségesebb formában, nem a fény természeti győzelme, hanem az ige erkölcsi és vallási diadala. Legyen Istené a dicsőség, a jóké az öröm!

— **Kérelem.** Tisztelettel kérjük lapunk t. partolóját az előíretés mielőbbi megújítására. Azokat is, kik a lap árával több övnyegyre hátralékban vannak, felszólítjuk, szíveskedjenek csekély fizetési kötelezettségüknek eleget tenni, miután lapunk kiállítása tetemes költséget igényel, melyet csak a közönség eddigi, s a jövőben is biztosan remélt partolása mellett bír meg a kiadóhivatal.

— **Köszönetnyilvánítás.** A helyb. polg. leányiskola tantes-tülete az általa f. hó 19-én rendezett hangversenyen szerepelt hölgyeknek és uraknak e helyt is szíves köszönetét kifejezni kedves kötelességének tartja. Köszönetet mondunk tehát Bakay Gézáne úrhölgynek, Szendy Lujza, Kovács Szeréna, Darabos Jolánka és Benka Mariska k. a.-nak, továbbá Pollák Béla urnak és Krámer Gusztáv, Salacz Aladár és Sztraka Ernő, valamint a többi szereplő főgymnasiumi tanulóknak. — Ugy szintén őszinte köszönettel adozunk Benka Gyula főgymn. igazgató urnak, a ki több rendbeli szíveségével támogatja a rendezést. A rendezőség.

— **Az öcsödi ev. ref. egyház** presbytériuma püspökválasztó szavazatát Nt. Szabó János, békésbáti esperesre adta.

— **Telefon.** A körös-tisza-marosi armentesítő társulat központi választmánya legutóbb tartott ülésében utasította a főigazgatót, hogy a védvonal mentén engedélyezett telefonhálózat felállítására iránt akként intézkedjék, hogy az a bekövetkező tavaszi árviz alkalmára már teljesen használható legyen. Miként értesülünk, az oszlopoknak a vonalra való kiszállítása már néhány nap múlva kezdetét veszi és február hó végére az egész berendezés teljesen befejezve lesz. A telefonhálózat a társulat védvonalain kívül Békés, Szarvas, Szentos, Hm-Vásárhely és Makó városokba is be fog vezetettetni. A hálózatnak 220 kilométernyi hosszban 50 állomása lesz, melyekre a központból egyszerre lehet beszélni. Az arm. társulat ez által oly telefonberendezést létesít melyhez fogható nemcsak Magyarországon, de még egész Európában eddigelé nincs.

— **„A ki töled kér, adj neki!“** Ezen evangéliomi utasítás szerint cselekedtek Kondoroson a következő t. férfiak községi képviselők, a kik a kondorosi evang.

iskola tanítójának fizetéséhez járultak a következő összegekkel: Reiner Béla 2 frt, Balla Sándor 1 frt, Passauer Jakab 1 frt, Dérczy Ferencz bíró 5 forint, Novák Lajos 2 frt, Jánosy Géza 2 frt. Suhajda Antal 2 frttal. Cselekedetük annál inkább elismerésre méltó, mert egynek kivételével mind más hitfeleketnek híve. Adományaikért e helyen is hálás köszönetet mond: Keviczky László ev. lelkész.

— **B. u. é. k.** Folytatólag nyugtázzuk az adományokat, melyek az ujévi gratulációk megváltása czimén, a múlt számunkban történt közlés óta szerkesztőségünkhöz be- küldettek: Haviár Dani (a nőegylet részére.) 3 frt. Dr. Fuksz Ede (egy szegény család felsegélyezésére) 3 frt. Sárkány János (tanári nyugd. alapra) 1 frt 50 kr. Salacz Ferencz 1 frt. Somogyi Elek 1 frt. Haviár Gyula 2 frt. Medveczky József 1 frt. Lusztig Miksa 1 frt. Szemián Dániel 1 frt. Mocs-könyi Ágoston 1 frt. Pap István 1 frt. Tájber Gusztáv 1 frt. Biró János (tanári nyugd. alapra) 1 frt. Dr. Reisman Adolf 1 frt. Dancs Béla 1 frt. Mihkola Mihály (városi kórházra) 1 frt. Tabajdi Sándor 1 frt. Török Károly 1 frt. Dr. Salacz Oszkár 1 frt. Bugyits Andor 1 frt. Összesen 55 frt 58 kr. Múltkori gyűjtésünkkel 38 frt.

— **A helyb. polg. leányiskola tan- testülete által rendezett hangver- seny** összes jövedelme 116 frt 14 kr. Ebből a költségek összegének 29 frt 60 kr-nak le- vonásával, tiszta jövedelmül marad 86 frt 54 kr. A jótékony czél előmozdítása érdeké- ben tett szíves felülfizetéseket e helyt nyil- vánosan nyugtázzuk: mlts. gróf Bolza Gézáé 3 frt. Tóth Zsigmondné: 2 frt. Tájber Gusztávné: 2 frt. Szirmay L. Árpád: 1 frt 50 kr. Neumann Jenő: 1 frt. Dr. Salacz Osz- kár: 1 frt. Sárkány János: 1 frt. Haviár Dani: 1 frt. Dr. Kresmarik János: 1 frt. Terray László: 1 frt. Chován Károly: 1 frt. Gosztonyi Ferencz: 1 frt. Krajcsovic Soma 50 kr. Dr. Haviár Gyula 50 kr. Ponyiczky Györgyné: 50 kr. Dösa Andor: 50 kr. Robitsek Károly: 50 kr. Buck Adolf: 50 kr. Del- hányi Zsigmondné: 50 kr. Ponyiczky János: 50 kr. Kristófi János: 50 kr. Schreiber Lip- pót: 50 kr. Wolf Gyula 50 kr. Áchim Ádám: 50 kr. Lupkovics János: 50 kr. Bárány Béla 50 kr. Grosz Albert: 50 kr. Grosz Béla: 50 kr. Szemethy Géza: 50 kr. Lusztig Miksa: 50 kr. Medveczky József: 50 kr. Köhalmi Miklós: 50 kr. Papp István: 50 kr. Lászlóffi Vilmos: 50 kr. Dérczy Péter: 50 kr. Ponyiczky Máté 50 kr. Pollák Béla: 50 kr. Oláh Miklós: 50 kr. Scheiner Jakab: 30 kr. GrószMór: 30 kr. Menzer Mór: 30 kr. Liska János: 30 kr. özv. Deák Ignáczné: 30 kr. Wolfmann Jakab: 20 kr. N. N. 10 kr.

— **Baleset.** A leányiskolai hangverseny alkalmával egy szomorú eset zavarta meg a concertre gyülekezők kedélyhangulatát. Özv. Nyácsik Sománé urhölgy is hangversenyre menőben a fagyos padlón olyan szerencsét- lenül esett el, hogy ballába bokán felül el- tört. A szerencsétlenség híre városzerte méltó mély részvétet keltett.

— **Beküldetett.** Tisztelt szerkesztő úr Kedvelt lapjának ma megjelent és a főispán itt létre vonatkozó híre arra kész, hogy fölkérjem a következő két újdonság közlé- sére: Jantsoyits Pál úr, a békési járásnak sikkasztás miatt állásából fölfüggesztett fő- szolgabirája, mint a Funkciéire biztosító tár- saság ügynöke, a múlt héten több napon át városunkban tartózkodott és a kaszinóba is bevezettetett hol a szokott szórakozások élve- zetében vett részt kiváló kaszinói tagok társa- ságában. A humanitás fokozott igényei arra in- ditották, hallomás szerint a helybeli kaszinó né- hán f. hűdélis tagját, hogy indítványozni szándé- koznak, miszerint a királyi fűrészbírótság börtö- nében szenvedők és török közül tizen kará- csony első napján bemenetet nyerhessenek a kaszinó helyiségeibe a polgárosodás ter-

jedhetése céljából s azért hogy szegények a nagy ünnep alkalmából némi finomabb szórakozásban részesüljenek. Tisztelettel Körös- marti Norbert.

— **Köszönetnyilvánítás.** — T. Tájber Gusztáv úr a rom. k. főiskola szegényebb sorsú tanulói számára nagyobb pénzüsszeget képviselő különféle író- és rajzszereket volt szíves karácsonyi ajándéku adományozni. T. Réthy Sándor ur pedig tizenkét darab ké- pes könyvet küldött szorgalmas, kezdő tanu- lók számára. A megajándékozottak nevében van szeerencsém nevezett uraknak köszönet- tet nyilvánítani. — Szarvas, 1891. decz. 24. Lichtenwerther Antal.

— **Az ujévi üdvözetek** megváltásá- nak eszméje, mely lapunk útján felvettette, széles körben helyesléssel találkozott, — nem egészen új dolog. A fővárosban, s a vidék jelentékenyebb helyein is évek óta szokás- ban van a gratulációkat jótékonyczélra szánt adományokkal megváltani. A n.-várad kir. tábla elnöke, Zádor Gyula épen a napokban körlevel útján tudatta a kerületébe tartozó hivatalokkal, a szarvasi kir. b. bíróság hiva- talnokaival is, hogy az idén ujévi üdvözle- teket senkinek nem küld, és senkitől sem vár. Követésre méltó példa!

— **Nem sikerült krisztkindli.** Könnyű szerrel akart magának karácsonyi örömet szerezni Káposzta Pál, az *Iszák* Ákos száll- lító kocsisa, ki f. hó 21-én több helybeli kereskedő kárára épen 158 frt 99 kr. elsi- kasztását kísérelte meg. Megbizást kapott ugyanis gazdájától, hogy a vasutállomás raktárából többrendbeli portékákat szállítson be. Ezeknek árát, melyben legnagyobb össze- gekkel *Bárány* Béla vaskereskedő (104 frt 54 kr.) és a Nyácsik S. utóda czég (33 frt 7 kr.) voltak képviselve, — át is vette a hűség(?) cseléd, de csak hamar rémülve tér vissza gazdájának jelenteni, hogy a pénzt elvesztette. De nem azért van nekünk olyan éber rendőrségünk, (melynek fejét, Biró Im- re rendőrbiztost ez alkalommal is elismerés- sel kell kiemelni) hogy ez a dolog, any- nyiban maradjon. A hivatalos eljárás kide- ritette, hogy Káposzta Pál a reá bizott pénz- ből 11 frt 31 krt. saját céljaira elköltött, a többit azonban, mely részletenként volt imitt-amott elrejtve, előkerült, s a károsul- taknak visszatartott. A sikkasztó cseléd ellen a bünyádi eljárás folyamatban van.

— **Megint felszállt a hús ára.** Lap- punk egyik jó kedélyű olvasója a következő kis „jeremiád“-ot küldte be hozzánk, mit a helyzet jellemző voltánál fogva olvasóink mulattatására itt közlünk:

Mi lesz velünk utoljára,
Megint felszállt a hús ára.
Ma holnap nem ehetünk mást,
Sárgarépat, sóskamártást.

Mészárosok panaszkodnak,
S mégis háza van már soknak,
Hiznak, mint a söre épen,
És sírnak: meghalnak éhen.

Nincs ma hús, mint hajdanában,
Minden paraszt fazékában.
Vegetáriánusokká
Leszünk már mink majd nem soká.

Mi lesz velünk, mi lesz velünk!
Segíts rajtunk jó Istenünk!
Vagy több marhát adjál már most,
Vagy kevesebb s jobb mézarost.

Mert ha úgy száll a hús ára,
Végül csak panorámába,
Látunk húst, mint ritkaságot,
S szádát ró hiába tátod.

Mi lesz velünk utoljára!
Megint felszállt a hús ára,
Ma holnap nem ehetünk mást,
Sárgarépat, sóskamártást.

Báli selyemszövetek 60 krtól 6. 33 frti- méterenként — (körülbelül 300 különböző minta- és színben) küld ruha- és darabszámra portó- és vámmentesen **Henneberg G.** gyári raktára (cs. és kir. udvari szállító) **Zürich- ben.** Minták forduló postával küldetnek. Levelekre 10 krajczáros levélybélyeg ra- gasztandó.

X. A nagymama bosszantása. A mechanikai tudomány haladása a nagymama kezéből már régen kivette a kötő szerszá- mot és csak itt-ott fordul elő, hogy a jó nagy- mama az estéli órákban mozgásba hozza a fűrge kötőtűket és unokáinak harisnyáiba belekötö régi időkbeli idézett gondolatait. Azon- ban a haláttalan unokák inkább gépharisnyá- kat vesznek elő, mert azok élénkebbek és finomabbak, mint a nagymama hírelgő művei azért részesült a nagymamácska harisnya-tö- mö-tudománya eddig határtalan elismerésben. De most már ennek a dicsőségnek is vége van egy amerikai találmánya által (mit nem találna ki az amerikai) mely „Darning We- aver“ [Stopf-Apparat] név alatt ismeretes. E készülékkel hibás harisnyákat vászon- és pamuttárgyakat ugymint mindennemű tömő munkákat gyönyörűen, mintha új szövés volna, ki lehet javítani. E készülék kezelése oly egyszerű, hogy bármely iskolás gyermek min- den bővebb magyarázat nélkül azonnal kezel- heti. A „Darning Weaver“ előnyeit élénken bizonyítja az, hogy az a leányiskolákban mint tantárgy, fogadtatott el és a bécsi gazd- asszonyok egylete által minden háztartás- nak mint nélkülözhetlen eszköz, ajánlatik. Minthogy e készülék beszerzési ára igen csekély (összesen 1 forintot tesz. — utasít- ással és próbamunkával együtt pedig a pénz előleges beküldése mellett 1 frt 25 kr.-ért szerezhető meg) a közelgő karácsonyünnepek alkalmával nem képzeltünk újabb, haszno- sabb és olcsóbb ajándékot, mint az új készü- léknek beszerzését, mely bizonyára közked- veltségnek fog örvendeni. Beszerzési forrás: Schubert F. vezérképviselő Európa számára Bécs, Margarethenstrasse Nr. 25.

— **Élő virágcsokrok,** koszorúk és fű- zérek az év minden szakában izléses kiállít- tásban kaphatók *Weber* Károly virág és nö- vénykereskedőnél (Bpest, V. ker. fürdő-utca 2. sz. (diánfürdő-épület.) Ez elismert szolid cég virágcsokrai és rózsái, melyeket 1890. évben Bécsben az általános gazdasági és érdemzetű kiállítás alkalmával állított ki, nemcsak a közönség és az összes bécsi sajtó általános tetszésével és elismerésével talál- koztak, hanem a Jury *nagy díszoklevelet* mint az elérhető legnagyobb kitüntetés, mely díjban egyetlen egy magyarországi kereske- delmi vagy műkertész sem részesült, valamint a bécsi kiállítási *nagy érdem-éremet* nyerte ki a maga részére, mely kitüntető elismerés lankadhatlan buzgalmának fényes tanubizony- sága. Hűdeg időjárás esetén a csomagolás és szállításra a legnagyobb figyelem fordít- tatik. — Melgen ajánljuk a farsangi közön- ség pártoló figyelmébe.!

CSARNOK.

Az én karácsonyi ajándékaim.

Még csak 30 esztendő vagyok és már 31-szer kaptam karácsonyi ajándékot.

Ez a dolog úgy esett, hogy egyet elő- re kaptam. Mielőtt megszülettem volna, a nagyanyám bölcsővel ajándékozott meg. Így kaptam 30 év alatt 31 karácsonyajándékot.

Hejh, pedig! de nagyon roszul köszöntött be az első karácsonyi ajándék! A bölcső minden fordulásnál akkorát zökkent, mint egy propeller mely a vámház és Margitsziget között közlekedik, annyira, hogy agyvelőrázkódástól feltett a környezetem. (Annak vagyok hajlandó tulajdonítani azt is, hogy a fejem lágya oly későn nőtt be.)

Mikor a másodikat megkaptam, akkor már 10 hónapos voltam. Az öregtatám adta egy nagy csörgő képeben. Az öreg szomszédasszony meséli, hogy épen a fogaim jöttek, nagyon rossz kedvem volt. Egy cseppet se örültem a „kriszkindlinek.“ Az öregapám megcsörgette előttem a hatalmas csörgőt, azután a kezembe nyomta. Én hadonáztam vele jobbra-balra, fel és le. Persze akkor még nem tudtam, hogy hogyan kell használni karjaimat, hát egyszer csak elsikolta magát a dajkám, aztán meg én zendítettem rá egy olyan verset, hogy csak másnap lett vége.

Az öreg szomszédasszony azt mondja, hogy a nagy hadonázás közben kiütöttem a dajkámnak egy fogát, aztán meg nyomban magamat ütöttem úgy orra, hogy eleredt az orrom vére.

Igy jártam a második karácsonyi ajándékkal. A harmadik karácsonyi ajándékom egy csomó báb volt mézeskalácsból és cukorból. A kis pesztra egyre szidott, a mint a figurák közül egyiket másikat megnyaltam. A mint egy párnak leharaptam a fejét, mindig a kezemre vert érte. Én meg viszont megcibáltam a trou-frou-ját. Hanem egyszer a míg ő a szobában járt tejfelért, hát én mind végigropogtattam, először a cukor-, azután a mézes bábokat. Mire a pesztra megjött, már csak a bábok festékéről maradt a szám körül egy kis hírmondó. A mézes bábok azután olyan revolúciót csináltak oda bent, hogy én rugtam, haraptam kapálóztam kinomban. A kis pesztra kikapott az anyámtól, én meg 2—3 hétig minden nap a kis pesztrától, hogy miért ettem meg a bábokat. — A harmadik „kriszkindli“ sem jól esett.

A negyedik karácsonyi ajándékomra nem emlékszik az öreg szomszédasszony, én se. Arról nem szólhatok. Hanem azt tudom hogy 6 éves koromban nekem a „Kriszkindli“ abécét, a kis német lánynak pedig egy nagy diós patkót hozott. Szent karácsony napján, mikor mindenki templomban volt, csak mi gyerekek maradtunk otthon a kis német lánnyal, én addig veszekedtem vele, a míg engedett szegény a kívánságomnak és megcseréltük a karácsonyi ajándékot. Mikorra az apám haza jött, már végigfürtem a kezemmel a dióspatkót úgy, hogy egy üres hengerhez hasonlított. A német leány sirt, az abécé nem kellett neki se. Az apám egy mogyorófpapálczával jó sort vert rajtam és újév után feladott az iskolába. Az abécé tábláját kétszer is letéptem, de az apám mindig beköttette. Ezt a „Kriszkindlit“ ki nem állhattam: Egy évig néztem rá haragosan.

Mig csak a gymnasiumba jártam, a karácsonyi ajándékom mindig egy-egy könyv volt, s nem csoda, hogy egészen megcsömrölöttem a könyvektől. Azzal vigasztaltam magamat, hogy majd az egyetemen másképp lesz. Meg is jött az egyetemen minden esztendőben a karácsonyi ajándék és nem könyv volt. De azért nem nagy örömem volt benne. Az apám minden karácsonyra irt egy hosszú de nagyon hosszú levelet, a mit én rendszeren kétszerre olvastam el.

Karácsonyi ajándékkép küldött a levélben jó tanácsokat, intéseket, útmutatásokat az életre. Rendszeren azzal végezte, hogy „vedd elmédbe ezen intéseket, szivedbe az atyai tanácsokat és javulj meg.“ A levélből fidibus lett, az atyai intések és tanácsok a füstjével elillantak. Ezek voltak a legkínosabb, legterhesebb, legnehezebben elfogadható „kriszkindlik.“ — Ezekkel sehogy se tudtam kibékülni.

Mikor aztán férfi lett belőlem, elhatároztam, hogy miután nekem most már karácsonyi ajándékot nem ad senki, hát majd magam lepem meg magamat valami kedves vonzó, szép „kriszkindlivel.“

Ugy is lett. Elmentem egy bazárba s vettem egy zenélő albumot. Ezzel is csak azt árurolni el, hogy kedélyem a sentimentalismus felé hajlong. De hát ez is nagyon szép dolog.

Lefekvésem előtt oda helyeztem az ágyam közelébe egy kis asztalra az albumot s megnyomtam a rugót. A kerek perczetek, a henger forgott s nagy élvezettel hallgattam, a mint a kis lemezeket a henger szegei megrezgették. Az a nóta szállalt meg benne hogy: „Jetzt ist der Himmel blau, in schönem Weindlingau.“ Oh milyen jó lesz ennek a muzsikának a kellemes hangjai mellett elaludni. Istenem, annyi sok kiállhatlan karácsonyi ajándék után én is akadtam egy kedvesre. Az első nóta elfogyott jött a második, azután a harmadik. Több nem volt benne. Felhúztam jól a gépjét, hogy sokáig muzsikáljon. Egy nehéz könyvet (diákori karácsonyi ajándékomat) tettem a rugóra, hogy ne kelljen minden nóta után újra megnyomni. Végigment ezután az én hangszereim a 3 nótán valami tizszer. Ujra felhúztam a gépjét és levettem a rugóról a könyvet, hogy most már csak egy nótát huzzon. A mellett majd elalszom. Hanem az a deákori karácsonyi ajándék úgy megnyomta a muzsika rugóját, hogy sehogy se hagyta a nótát abba. Eleintén csak türtem, de mikor már negyedszer kezdte előlről az első dallamot, elhagyott a türelmem. Bököttem a rugót, forgattam az albumot, de csak egyre muzsikált. Nagyon elálmósodtam. Az album egyre játszott, nem hagyott elaludni.

Ejnye, hogy az ördög vigyen el, veszett zenealbumja, mondám magamban és lelöktem a divánra. Micsoda!? Mintha megharagudott volna a méltatlan bánásmódot, még jobban verte, hogy: „Jetzt ist der Himmel blau.“

No, erre már kijöttem a flegmából, lelöktem a földre. Perczegett egy kicsit, de megint csak folytatta tovább.

Azután betakartam egy párnába s kivettem két ablak közé. Mindegy volt neki, ott is muzsikált. Végre is mérgemben úgy vágtam a földhöz, hogy ezer darab lett belőle. Másnap ott hevert a karácsonyi ajándékom a szoba padlózatán szanaszét törve.

S ime azóta évenként erősebbül bennem a hit, hogy karácsonyi ajándékaimat a zenélő albummal egyszerismindenkorra elhagyta a hárfás sz. Dávid.

Peleskei.

SZARVASI PIACZ.

Hivatalosan jegyzett piaci árak

1891. december 22-ről.

Búza legjobb	10.50	Marhahús klgr.	—48
Búza mm.	10.30	Juhhús	—40
Arpa	5.50	Sertéshús	—46
Zab	6 frt	Szalonna	—56
Kukoricza	5.40	Zsir	liter —60

Napszám:

2 lovas	2.20	Nő ellátással	—30
Férfi ellátással	—40	„ ellátás nélkül	—35
„ ellát. nélk.	—45	gyermek ellátással	20
		„	nélkül 25

Vasúti menetrend.

Érvényes 1891. június 1-től kezdve.

5901.*) sz. 5911. v. 5913. v.

SZARVAS indul: 9.34 d. e. 10.50 d. e. 1.46 d. u.
MEZŐ-TUR érk. 10.20 „ 11.40 „ 2.32 „

5902*) sz. 5912. v. 5914. v.

MEZŐ-TUR indul: 5.10 d. u. 12.36 d. u. 3.20 d. u.
SZARVAS érk. 5.56 „ 1.22 „ 4.06 d. u.

*) Egyelőre nem közlekedik.

401. gy. 403. sz. 405. sz. 421. v.

ARAD	ind: 8.24 d. e. 11.18 d. e. 9.05 este	—
CSABA:	érek: 9.24 „ 12.50 „ 10.50 „	—
MEZŐ-TUR érk:	10.33 „ 2.42 „ 12.49 „	—
„	ind: 9.29 „ 1.15 d. u. 11.05 éj.	—
„	ind: 10.34 „ 2.50 „ 12.53 „ 7.09 reg.	—
SZOLNOK érk:	11.19 „ 3.56 „ 2.06 „ 9.06 d. e.	—
„	ind: 11.27 „ 4.15 „ 2.21 „	—
BUDAPEST érk:	1.25 d. u. 7.20 este 5.50 reg.	—

402. gy. 404. sz. 406. sz. 422. v.

BUDAPEST ind:	1.50 d. u. 8.15 d. e. 9.50 este	—
SZOLNOK érk:	3.48 „ 11.04 „ 12.53 éj	—
„	ind: 3.57 „ 11.14 „ 1.05 „ 5.40 d. u.	—
MEZŐ-TUR érk:	4.42 „ 12.17 d. u. 2.06 „ 7.46 este	—
„	ind: 4.43 „ 12.24 „ 2.09 „	—
CSABA érk:	5.46 „ 1.48 „ 3.33 „	—
„	ind: 5.52 „ 2.18 „ 3.58 „	—
ARAD érk:	6.52 este 3.45 „ 5.24 reg.	—

Felelős szerkesztő és kiadó-tulajdonos:

VARGA JÓZSEF.

Peltünést keltő ujdonság nők részére!

Minden előképzettség nélkül lehet mértéket venni, mintázni és szabni a cs. kir. szabadalmazott

Excelsior szabászati készülék

segélyével, akár **gyermekruhát** akarunk készíteni, akár **legfinomabb női ruhát**. A pontos és sikeres mértékvesért és szabásáért jótállunk. Ézer meg ezer példa bizonyítja az

EXCELSIOR SZAB. SZABÁSZATI KÉSZÜLÉK

czélszerű voltát. Ennek egy háztartásból se szabadna hiányoznia.

A kezelés igen egyszerű, sőt fiatal lányok részére is. Az egész készülék ára, magyarázatokkal együtt minden nyelvben csak **3 frt.** — Sétküldés naponta kétszer utánvétellel 3 frt 20 kr. előleges beküldése mellett a készülék bérmentve küldetik meg. Kizárólagos főraktár alulirott szabadalomtulajdonosoknál: 2—12

KELETY és ROTHMANN, Bécs II., Untere Donastrasse 49.
Főraktár Magyarhon részére Budapestten Gottlieb Vilmosnál Andrásy-ut 49,

KÉPES CSALÁDI LAPOK

Szépirodalmi és ismeretterjesztő képes heti lap.

Szerkeszti: **Dr. Tolnai Lajos**. Főmunkatárs: **Dr. Váradi Antal**. Felelős szerkesztő és kiadótulajdonos: **Dr. Murányi Ármin**.

ELŐFIZETÉSI ÁRA:

a „**HÖLGYEK LAPJA**“ című divat-melléklettel s a **REGÉNY-MELLÉKLETTEL** együtt: Egész évre 6 frt. Félévre 3 frt. Negyed-
évre 1 frt 50 kr.

A „*Képes Családi Lapok*“ című hetilap új negyedbe lép. A magyar szépirodalomnak e hatalmas tényezőjét, a magyar művelt családoknak e szellemi kincsét a következő írók és írónők támogatják: *Jókai Mór, Lauka Gusztáv, Rudnyánszky Gyula, Dalmady Győző, Mikszáth Kálmán, Komócsy József, Temérdek (Jeszzenszky Danó) dr. Prém József, dr. Sziklay János, Inczédy László, Palágyi Lajos, Bródy Dániel, Dengi János, Tölgyesi Mihály, Vértessy Gyula, Méry Károly, dr. Murányi Ernő, Petri Mór, dr. Roditzky Jenő, Csorba Palotay Ákos, stb.; Benitzky-Bajza Lenke, Büthner Lina, Nagyvárady Mira, Kuliffay-Benitzky Irma, Harmath Lujza, Hevessiné-Sikor Margit, V. Gaál Karola, Karlovszky Ida, Mericzay-Karossa Irma, Erzsike stb. stb.*

A „**Képes Családi Lapok**“ az összes szépirodalmi képes heti lapok között a legélénkebb, legváltozatosabb. Tartalma az irodalom minden válfaját felöleli; képei a jelen eseményeit s a leghíresebb festők műveit mutatják be.

„**Hölgyek Lapja**“ című havonként kétszer megjelenő divatmelléklete a legújabb divatképeket hozza s emellett a magyar háziasszonynak valóságos szellemi titkára, a mennyiben a nevelés, az egészség, a gazdaság, kertészet, a háztartás s a konyha terén nincs olyan kérdés, a melyet ne tárgyalna s nincs olyan titok, a melybe hölgyeinket be ne avatná!

Regénymelléklete külön beköthető négy kötet érdekes regénnyel ajándékozza meg évenként az előfizetőt.

Zöld borítéka is tele van mulattató közleményekkel, humoros apróságokkal, sakk-, kép-, szám-, kocka- és ponttalányokkal és szórójtvényekkel, melyeknek megfejtői értékes jutalmakat kapnak.

Mutatványszámokat ingyen és bérmentve küld a kiadóhivatal mindazoknak, a kik ez iránt — legcélszerűbben levelezőlapon — hozzá fordulnak.

A ki az egész évre szóló hat frtnyi előfizetési összeget 40 krajczár csomagolási és postaszállítási díjjal együtt egyszerre beküldi, annak 4 regényt; a ki 3 frt előfizetési összeget 30 kr csomagolási és postaszállítási díjjal együtt egyszerre beküld, annak két regényt; és a ki csak 1 frt 50 krnyi negyedévi előfizetési díjat 20 kr csomagolási és postaszállítási díjjal együtt egyszerre beküld, annak a kiadóhivatal egy regényt küld ajánlván.

A ki 3 új előfizetőt gyűjt s az előfizetési összeget egyszerre beküldi, annak elismerésül egy díszes emlékkönyvet küld a kiadóhivatal.

Megrendelhető **postautalványon** minden postahivatalnál és minden **könyvkereskedésben**.

Előfizetéseket (a hónap bármely napjától) elfogad a „**Képes Családi Lapok**“ kiadóhivatala **BUDAPEST, Nagykorona-utca 20 szám.**

Teljes számú példányokkal még mindig szolgálhatunk.

3-6

Kiadó lakás.

BAKAY SÁNDORNNAK
csizmadia-utczai házában
egy útozai szoba
külön kijáráttal
kiadó.

Bővebb felvilágosítást
nyújt a tulajdonos. 1-3.

**Csúz, köszvény, tagszagga-
tás, fejfájás, csipőfájdalom** stb.
ellen legjobb bedörzsölés a Richter-féle

Horgony-Pain-Expeller.

Több, mint 20 év óta a legtöbb családban ismeretes mint fájdalom-enyhítő **szér** és majdnem minden gyógyszer-tárban kapható 40 és 70 krért. Mint-hogy utánzások léteznek, ennél fogva mindég határozottan: 1-16

„Horgony-Pain-Expeller“ kérendő.

Egy jókarban levő

ZONGORA

és

Íróasztal

jutányos áron eladó.

Értekezhetni helyben

özv. **OPAVSZKY JÁNOSNÉVAL.**

TEMETÉSHEZ SZOBABEHUZATOK JUTÁNYOSAN SZÁMITTATNAK

NYÁCSIK SOMA UTÓDA

első temetkezési intézete B.-Szarvason.

RENDEZ

egyszerű- és díszes

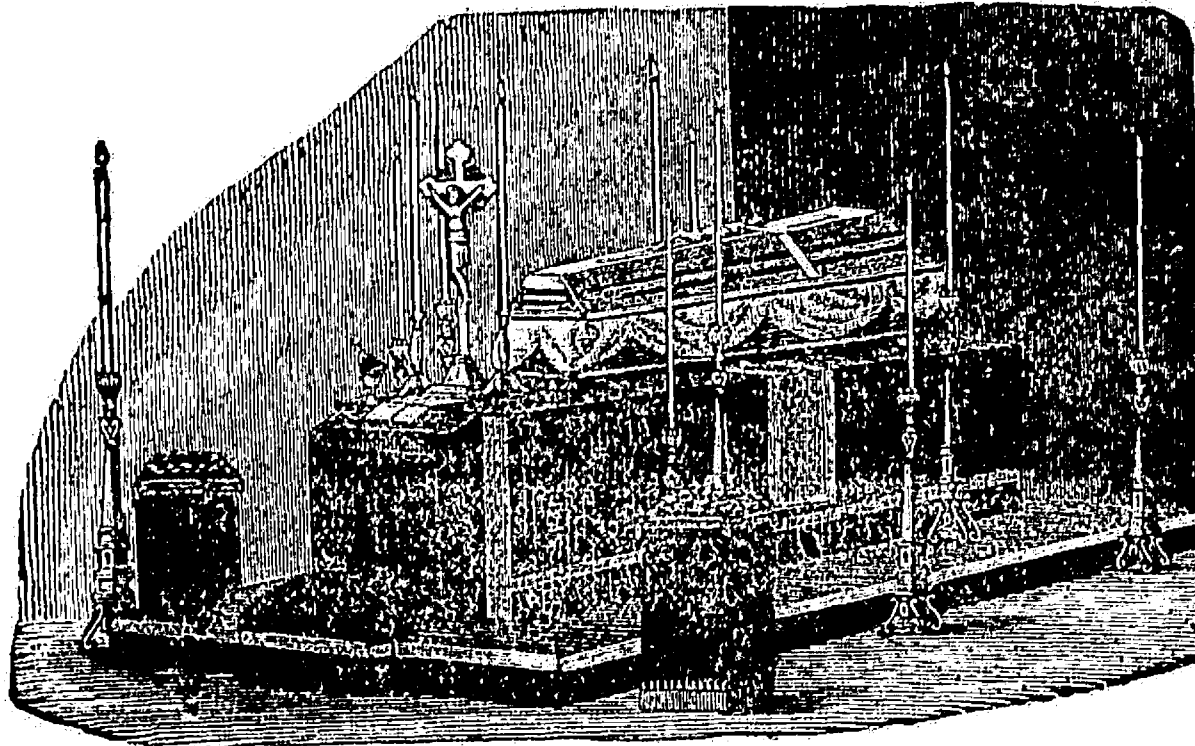
temetéseket

MÉRSÉKELT ÁRAIT

figyelembe ajánlja,

minden temetéshez

megfelelő díszíté-
sek.

RAKTÁRON

több, mint 60 drb.
különféle

FA- és ÉRCZ-

koporsó,

koszorúk és szalla-
gok,

valamint légmentesen
zárt dupla

üveges érczkoporsók

SIRKERITÉSEK MINTA SZERINT FELÁLLÍTÁSRA ELVÁLLALTATNAK.

S I R K Ö V E K O L C S Ó N.

S I R K Ö V E K O L C S Ó N.

Alapított
1880.

Alapított
1880.

Sámuel Adolf

SZARVASON.

NAGY VÁLASZTÉK és LEGCZÉLSZERÜBB

KARÁCSONYI ÉS ÚJÉVI AJÁNDÉKOKBAN,

u. m.: diszművek, képeskönyvek, ifjúsági iratok, albumok, emlékkönyvek
és asztali mappák.

Előjegyzési-, fali-, napi-, tárcza- és disznaptárak.

DIVATOS ÜDVÖZLŐ-KÁRTYÁK, DISZES LEVÉLPAPIROK DOBOZOKBAN.

Ajánlja a kor követelményeinek megfelelő, a legújabb divatu betűkkel felszerelt

KÖNYVNYOMDÁJÁT

minden e szakmába vágó munkák, u. m.

gazdasági, községi és egyházi táblázatok, pénzügyi
nyomtatványok,

üzleti körlevelek és számlák,

CZÉGNYOMATÚ LEVÉLPAPIROK ÉS BORITÉKOK,

báti és esketési meghívók, előjegyzési és divatos névjegyek, gyászjelentések stb.

gyors, pontos és a legjutányosabb árbani elkészítésére.

A költő.

*Meghalt a költő s eltemették,
Reá borult a sírhalom;
Dicső nevét még emlegették,
S már megzavarta sírja csendjét
Az irigység, a rúgalom.*

*Rátör dühölten és a porba
Lerántja őt a nagy tömeg:
Nem földi eszményért lobogva,
Mért szállt merészen oly magosra?
E vitéket nem bocsátja meg!*

*S a költő az örök nagy álmot
Almólva csendesen pihen;
Szerebbe ott is e világot,
Melyért rajongva küzdeni vágyott
S mely álmában is megjelen...*

Béri Gyula.

A „Zsiga bácsi tele”.

Irtá: KAJABUSZ.

.. No már az angol királynő, meg a muszka ezár elég nagy hatalmasságok a keleti félgömbön; de sohasem hallottam, vagy olvastam róluk, hogy nekik »saját, külön telük» volna, mely nevükről nevezetnék. Ellenben a Sármelléken szert tett erre a nevezetességre Zsiga bácsi. Igaz, hogy szörnyen akarata ellenére történt, ami történt, hanem miután abból az alkalomból a közvélemény megszavazta neki a »külön telet»: ez évtizedek óta mai napig is fennáll s a sármelléki ember akármilyen derülten haladjon is az esztendő eleje, márczius nyiladozaskor is azt mondja felesóválva: »Még nem mult el a Zsiga bácsi tele». No de ennek a dolognak egy kissé messzebbről kell nekikerülni.

Már néhány év elmúlt a nagy világonlás után, — mikor annyi szép remény, vagy, illuzió ragyogása elsötétedett Világosnál — mindamelllett a magyar emberben összesalakzott keserőséget még nem sikerült lecsapolni a fennálló (akkori) hatalomnak. Hallgatólág el volt határozva, hogy a hatalomnak nem engedelmesskedünk. Mert nincs annál nagyobb gyönyörűség.

Zsiga bácsi is, meg a többi is úr volt még akkor, alig tudta számát ökrének, juhának. Ha ismerős volt is, de nem volt használatos az a ezudar, hosszú, léncázott papíros, (válló), az a megfordított Jákób

lajtorjája, mely lefelé visz a pokolba. Csak a lelke volt a magyar embernek kifosztva mindenből, de anyagilag jól állott. Ha ráküldtek tizenkét cserepárt — mivelhogy nem akart adót fizetni a németnek — hát göbolyökké hizlalta azokat, de nem fizetett, sőt kielégítő humorral dalolta, hogy: »Ajtó mögött a sajtár, bele esett a zsandár. Dárúm, madárúm». Egy szóval még a »fellejlhetetlen» ötvones években esett ez az eset.

A természet — ez a jószívű dajka — kedvezni akarván a nemzetnek — melyet állandó politikai tél borított — már februárban megragyogtatta sugaraí, enyhe idő hozta bimbózásba a gazda reményeit. A derült ég mintha azt mondta volna a népnek: lásd, ha mindenki elhagyott is ott lenn a földön, innen a magasból az Isten meglátog le rád, bizza! Mert igazán is olyan szépek a tiszta februári napok, a remények erősebb varázsával hatnak ránk az év más napjánál. Az ember örömet áll meg a szelid napfényen szemlélni a békétűró igás marhák fordulását a barázdák végén s örömet gondolja el, hogy az egész áldott esztendő előtte van.

Ha február ilyen volt, márczius sem akart alábbvaló lenni. Gyönyörű napos idő járt, felhőtlen kék éggel, csillogó napfényvel: a bársonypuha lég tele volt ibolyaillattal. A lomberdő ugyan még világos, mintha e természetes oszlopesarnok fedelét elvették volna; a hatalmas zöld, mely később a göröcsös ágakat feldiszíti, még most a barna rügyek alatt milliárd helyekébe volt összeszorítva.

Zsiga bácsinak szép selyemnyája meszsze kijárt már a Sárreitre. Festeni való virgoncz báránycák ugráltak a pázsiton. Nád-ból hevenyészett karám vala ott, melynél el-elfeküdt a legelő jószág, míg a számadó juhász kampós botjára támaszkodva nagy lelki meglegedéssel szivta pipáját, melyben szerzegve görnyedt a hatalmas szűz muskotály.

No hát Benedek napja volt, ami márczius 21-én esik. S a p. vasárnapos idő, a szellő is hallgat, legfoliebb azért mozdul meg, hogy nógassa a rügyet, hogy lebbentse. föl már barna fátyolat. Legelészik a nyáj az arany időben. A bojtár benézett a szomszéd hatvani pusztára, a hol szeretője, — Duczi Terka — nehéz beteg, azt estig onnan ki nem lehet vésni. Maga van a számadó két kutyájával, ott heverész a karám oldalánál.

Elmegyen a jószág, ha van ki cressze,

pedig tán nem is jó a karámtól messze bocsátani. Csak egy öreg úr marad a nádalkotmány mellett, olyan komoly, okos kinézésű jószág, valóságos Deák Ferencz a juhok közt. De hát miért ne mehetnének el, hiszen jó idő van? No, no, tavaszi időnek jó kedve csulóka.

Egyszer délután az ég violaszínű mélységéből kikapaszzkodik egy sötét felhő s kevesebb idő alatt, mint a juhász pipáját kiverhetné, elterül s az egész égboltozat olyan lesz, mint egy gyászszal bevont templom. Már a kanális habocskaí bokrosodnak a hideg szél csókja alatt, mely nyögve, sivitva tapogatja láthatatlan kezeivel a karámot majd végignyargal a Sárreiten, ordit és jajveszékel, mintha az egész levegő megörült volna, mely azonfelül tele van apró jégszálkakkal, mert kegyetlenül hull a havas eső.

Eleinte földre sülött fejjel a nyáj összefordul, csak egy-egy válik ki a tömegeből s futtában eltévedt fia után béget; hanem azután, mint ősszel a levelet, »kit erre, kit arra kergetnek a szelek».

Két kutya is van, de azoknak most nem lehet hasznukat venni, szűkölve húzódnak a nád-karám mellé. A juhász is nyakába kapta a szűrit, leguggolva várja, míg a pogány idő szünik, nem szól egy szót sem, kivéven, hogy irtózatosan káromkodik, amit a szél meg a sötét felhő, úgy látszik, hogy megért, mert keményen vagdalja arcához a havas esőt, mintha egy-egy marék tű fűródne hegyével a képébe.

Már a selyemnyájából egy fia bárányt sem látni, elgyalázta őket az idő. Néha néha hangzik messziről — mint egy álomban — a szomorú bégetés, megszakadni készülő birkaszivek végső sohajtása. Sokat bevett a kegyetlen szél a kanálisba, ott lették sírjukat a jéghideg habok között. Olyik megakadt valami kóró vagy vakondokturásban s a fájánál ismeretes türelemmel varta a megfagyást. Némelyeket lezavart a szél és hó a rétszilasi határig, sáncokban, sövények mellett találták meg másnap. Volt olyan akárhany, a melyik kebelére szorítva két lábával kicsiny báránycáját, utolsó leheltével is azt melengedve fagyott meg. Érző sziv nem nézhetette másnap ezt a pusztulást megsiratás nélkül.

No hát ezt a napot — Benedek napját — nevezik a Sármelléken »Zsiga bácsi tele»-nek.

Ellenben a bojtár ott van a hatvani pusztán, számlálja, lesi Duczi Terkának a

lélekzését. Megfázott a szép leány a kálozdi bálban, azóta csak zihált a kebele, hervadt a színe, olyan haljószerű módon kiabált ki belőle a tüdő, mint szegény ember leizitációján a végrehajtó. Utoljára ágyba esett s az ispán úr — akinél szolgált — elhajtotta, nem adott helyet a beteg leánynak. A bojtár ekkor szegényebb lett egy illúzióval. Ő eddig azt hitte, hogy az uraknak is van szívük, csak úgy, mint más embernek, csak jobban el tudják titkolni, hogy hol van s íme csalódott, mert a hatvani ispánnak nincs.

Ott fekszik a szép leány a béresháznál valami szalmapriccsen. Terécselő vén asszonyok fecsegnek fölötte emeletes ostobaságokat. A bojtár meg-megfogja a beteg kezét, mely olyan, mint a kék pánthika, ránéz kimondhatatlan paraszt fájdalommal s egy-egy könnyet morzsol szét a márkában.

Kinn veri az ablakot a havas eső, ott benn zihál a szép leány; a tüdője fogyóban, az élet már csak úgy vonsozolja magát, mint a szekér, melynek kerekei hiányoznak. Borzasztó a harc, melyet vív az ifjú lány ereje ama rettenetes fekete vitézzel s csak hajnalban végződik teljes legyőzettel.

— Milyen szép még holtan is! — sipákolják a vén asszonyok.

— Takarodjanak ki innen mind! — ordítja a bojtár és zuhogva, zokogva omlik a Terka hideg tetemére s nincs keze ügyében egy számár, hogy »nagyot ütne botjával annak a fejére.»

Azóta harmincznál több esztendő mulott el. Megváltozott az élő világ ábrázata. Zsiga bácsit is megviselte az idő. Nincsen selyemnyája; szép csengős gulyája. Sok, sok egyéb is elenyészett. Mint a jobbagyok kifejezik magukat: »egészen leromlottak az urak.»

A vagyon azon dolgok sorába tartozik, melyek többé nincsenek, eltűntek az emberi megfoghatóság köréből. A hosszú léneázott papiros — a megfordított Jákób lajtorjája, mely a pokolba visz — nagyon divatba jött. Részint idegen, részint bizonytalan egzisztenciájú egyének kerekedtek felül és pedig mindenütt az országban, akik keresztyéni harminczhárom perczentre dolgoznak. A legtöbb kalap az ilyen gazemberek süveglésében kopik el. Gazdagnak lenni legtöbb esetben gyanús. A mai világban, mikor oly sok egykori cseléd és annyi haszontalan ember jár hintón: van a szegénységben a lelki nemességnek és a jó izlésnek némi zamatja.

Zsiga bácsinak a fejére is szép, fehér tél borult. Talán el is felejtette azt a régit, azt a benedek-napit. De a sármelléki ember egész márczius közepéig gyanakodva mondogatja: »Ho hó! még nem múlt el a Zsiga bácsi tele.»

A bojtár egy marék földet tett tarisznyájába a Duezi Terka sírjáról s a szőlők közt hallott a pásztor családja a megsebzett állat hörgéséhez hasonló hosszú, kegyetlenül szűró jajgatást. Ottthon azt mondta, hogy:

Hej gazd'uram, adja ki a levelem,
Nem leszek én kelmeddel egy kenyeren.

És elment a lútsó felre. Soha se látták többet.

Három pohár cognac.

— Vig' jelenet. —

Személyek:

Flóra. Dénes. Inas.

[Szinhely a Flóra elfogadó szobája, hol ő nagysága elmerengve karpereczével játszik]

Flóra: Istenem, de furcsa ez az élet; kivált a mi életünk: asszonyoké! Férjeinket követjük, mint az árnyék, s mire egyik városban kezdjük magunkat jól érezni, a magas miniszterium jónak találja — a közügy érdekében, — szeretetreméltó... azaz de hogy szeretetreméltó! Egy férfi nem is lehet szeretetreméltó, mihelyt államhivatalnok. Egész nap a hivatalban ül, s ha haza jön, egyébről se tud beszélni, mint a lejebb való hasznavehetetlenségéről és a feljebb való zsarnokságáról. Hejh! miért is mentem államhivatalnokhoz nőül! De hát a mama akarta biztosítani jövőmet egy komoly gondolkodású, biztos állású férjjel! Csak legalább ne volna annyira komoly gondolkodású, annyira kimért, pontos, egyhangú, szóval unalmas. Ma is, születésnapom van, s képes egész délelőtt a hivatalban maradni. Nem feledkezett el róla, bizonyos gyümölcsre. De legalább jönne valaki, a kívül eltölthetném az időt. — Alig két hónapja vagyunk itt, s úgy veszem észre, nagyon unalmas fészekbe jutottunk. Ki is tudná, mi van ma? Ah, igen a Dini! No nézd, még ő se jön felém. Pedig neki csak eszébe juthatna a mai nap nevezetessége. De az olyan, hogy is mondjam, gyáva. Igen, határozottan gyáva. Hahaha! emlékszem, az esküvőm napján ő vezetett be a templomba, s az ügyetlen, nem letaposta az uszályomat? Pedig kár érte, mert máskülönben esinos fiu. Kopogtatnak. Ah! vajh ki ő?

Dénes: (Gálába öltözve, félénken belép) Csókolom kezeit, nagyságos asszonyom!

Flóra: (Kezel nyujtva.) Hozta isten, Dini! Szép, hogy nem feledkezett el rólam, épen magára gondoltam!

Dénes: Nagyságos asszonyom oly kegyes...

Flóra: Sohase nagyságoljon engem, hívjon, mint régen, egyszerűen Flórának!

Dénes: (Zavarral.) De nagyságos asszonyom...

Flóra: Mit montam? Mondja egyszerűen Flóra!

Dénes: [Mint fent] De a nagyságos ur?

Flóra: Süsse meg a nagyságos urat!

Dénes: (Eiképedve.) De Flóra, az istenért!

Flóra: (Örömmel) No lássa, hogy tudja még a nevetem, csak rá kell ijeszteni. No ne féljen, nem kívánom, hogy a férjemet megsüsse, csak azt a nagyképu ezimeket hagyja el.

Dénes: De a hivatalom...

Flóra: Nem bánom én, a hivatalban szólítsa akár kegyelmes urnak, de előttem [megfenyegeti] egyenlők ám! Hiszen mi régi barátok vagyunk, ugy-e?

Dénes: Ha ön oly kegyes...

Flóra: Apropos, iszik egy pohár cognacot?

Dénes: Oh köszönöm, nem élek szeszos italokkal!

Flóra: Az én egészségemre csak meg-

teszi? (csenget.)

Dénes: De igazán mondom, nem vagyok hozzá szokva!

Inas: (Bejön.) Parancsol nagyságos asszonyom!

Flóra: Hozzon be cognacot! (Déneshez) Ne féljen, ebben a kemény időben nagyon jót tesz!

Dénes: De én olyan gyenge természetű vagyok!

Flóra: Mint gyerekkorában volt. (Az inas behozza a cognacot s egy kis poharat, ő nagysága fölül s Dénes felé nyujtja.) Hunyja be a szemét inkább, mintha orvosságot innék! Emlékszik, hajdan én a maga egészségére az orvosságot írtam meg maga helyett!

Dénes: Emlékszem, mikor érellel almával rontottam el a gyomromat!

Flóra: Arra is én csábítottam, mert maga akkor is olyan félénk, olyan leányos természetű volt: én meg jobban illetem volna fiúnak. De jó idők is voltak azok!

Dénes: (Sohajtva) Hej régen volt az!

Flóra: Ejnye, no nézze meg az ember, hogy rémitene engem!

Dénes: Bocsánatot kérek!...

Flóra: Megbocsátok, ha még egy pohárral iszik az egészségemre!

Dénes: De nagyságos asszonyom...

Flóra: Megint nagyságol? Most már büntetésből is meg kell innia!

Dénes: De én félek...

Flóra: Mitől fél?

Dénes: Eljár az ember szája ha...

Flóra: Hogyan? Magának titkai vannak? Most már okvetlen megigya! Tudja, az asszonyok roppant kíváncsiak, én is szeretek sok mindent tudni. Mondja, mit hallott a patikárusné esetéről?

Dénes: (Magszeppenve, kiüssza a cognacot.) Nem tudok semmit, igazán semmit; nem voltam a gyógytárban, mióta a fogamat plombiroztattam!

Flóra: Bohó, hiszen nem is a patikárustól kell az ilyenekről kérdezőskölnie!

Dénes: (Szabadkozva) Máshová sem igen járok!

Flóra: A régi szolid ember!

Dénes: Igyekszem az maradni!

Flóra: Pedig higgye meg, nem igen fizeti ki magát ez a mai világban! Oh, ha én fiatal ember volnék, mindenütt megfordulnék. Minden lányos háznál kivenném a magam részét a jóból, a sok jó uzsonnából, vacsorából! Kapósak ám a fiatal emberek!

Dénes: (Elkomorodva) Én nem szándékozom megnősülni!

Flóra: Hogy mondta? Nem szándékozik? Tudja kedves barátom, kik beszélnek így? Maga bizonyosan szerelmes!

Dénes: [Még hőkkenve] De nagyságos asszonyom...

Flóra: Igen, még pedig pedig reménytelenül szeret! -- Szép?

Dénes: [Felfiadv] Kicsoda?

Flóra: No, a kibe bele talált szeretni!

Dénes: [Fefállva] Nagyságos asszonyom, bocsásson meg.

Flóra: Meg igen, de el nem! Mit gondol, mikor már annyira jutottunk? Inkább igyon még egy pohárral, [Tölt neki]

Dénes: [Kétségbe esve] Nem, nem a világért sem, igazán olyan melegem van, ugy részketek...

Flóra: [Titkon mosolyogva] Épen azért, ok-

vellen ki kell innia, különben valami baja lehet!

Dénés: [Kiissza.]

Flóra: No lássa, ugy-e már jobban érzi magát?

Dénés: Igen, azaz hogy nem. Haza kell mennem.

Flóra: Egy lépést sem! Mondja csak, fiatal?

Dénés: Kicsoda?

Flóra: No, akiről beszélünk!

Dénés: Én senkiről sem beszélek!

Flóra: Dehogy nem! Vagy azt hiszi, csak szavakkal lehet beszélni? Vallott már neki?

Dénés: Nem, azaz hogy mit?

Flóra: Mit tudom én, mit! Régióta ösmeri?

Dénés: Nagyon régen, azaz hogy tulajdonképen kit?

Flóra: Hát őt! Mennyire vannak már? Remélem, erősen udvarol neki?

Dénés: [Folytonos zavarral] Én nem udvarlok senkinek, nem is tudok... igazán, nagyságos asszonyom, bocsásson!

Flóra: Dehogy bocsátom, tudni akarom, hogy udvarol. Tudja mit, meglanitom én!

Dénés: De az istenre kérem, nagyságos asszonyom, nem tudja, mit tesz, ha így beszél!

Flóra: No, ha vele is ilyen hangon és ilyen stílusban diskurál, akkor ugyan nem sokra megy!

Dénés: De én nem is tudom...

Flóra: Maga semmit se tud, én meg mindent tudok. Maga asszonyt szeret.

Dénés: [Étrémülve.] Nagyságos asszonyom, irgalmazzon!

Flóra: Nincs irgalom! Maga képes folyton nagyságos asszonyt titulálni, hát én se veszem figyelmbe kívánságait! Tudni akarom, s nekem, mint régi ösmerősnek, jogom van ezt követelni: hogy hívják azt a nőt, a ki magát ilyen keserves kínok martalékává tette!

Dénés: [Kitörve] Flóra, szavamra mondom.

Flóra: Flórára? Flórának hívják? Csak nem én vagyok az a...

Dénés: Egek! Mit tettem! [kalapját felragadva elrohan.]

Flóra: [Kaczagva.] Hahaha! ebből ugyan kiugrottam a nagy titkot! Sejtettem én ezt régen, de mit tehettem ezzel a szerencsétlen fiúval? [Elgondolkozva.] Most meg kitélik tőle, a mennyire megijedt, hogy felém se jön löbbet s még mas városba tételi magát. De hát tehetek én róla, ha annyira gyáva, az istenadta?

K. K.

Aphorismák.

„Halj meg inkább, sem hogy meghajolj.” Ez a hüszkék gögő-jelmondata.

Aprópáruztok vélt bókokból — melyek udvariosságból mundaítak — még senki sem gyűjtött magának sem anyagi, sem szellemi éskét.

Sok nő lett lőkének tekinteli az erőnyt.

Mikor mondhatod magad joggal nagykorúnak? Ha a szók: kő+csesség, sokat jelentő értelmű felfogni s annak tudatában élted gyöngye szíjait a világ zúgó viharai; és csábító örvényei közepette hízta kézzel vezérelni képes vagy.

A pírulás az erény virága.

Nagy fájdalmak elviselése naggyá teszi a legkisebb embert is, — legalább saját lelki szemelőtt.

Vannak fájó emlékei, sajtó sebei szívünknek a múltból, melyekhez gyakran inkább vonzódunk mint a jelen gyönyöréhez s a jövőben remélhető boldogságunkhoz.

Csak erős egyéni akarat, kitartó jellem képesek határt szabni a felkorbácsolt szenvedélynek.

Hol egyetértés nincs; ott a boldogság ismeretlen.

A szépség oly ajánló levél, melylyel a természet csak kegyenceit látja el.

Kegyszerűbb az ébredés azon álmunkra, melynek lárgya boldogságunk volt.

Ne mondd ki mindig, a mit tudsz, — de tudd mindig hogy mit beszélsz.

Ifj. Bartóky L.

Csüggedten.

Csüggedten, — fáradt-betegem,
Nem mosolyogva sohasem;
Szenvedve a poklok tűzén,
Igy élek én — így élek én!

Nincsen, ki itt ágyam felett
Biztatná fáradt lelkemet,
Nincs egy testvér, nincs egy barát;
Sötét — kihalt a nagy világ.

Az ember csak magának él,
Magaért küzd... Hitvány a czél!
Hiába minden akarat,
A jó a porban lenn marad.

Hiába küzdesz célokért:
A tömeg gúnykaczaja sért;
Csüggedsz hamar, elfogy erőd,
S lemondasz még idő előtt.

Szeretsz? — Ez érzés oktalan,
A szívnek most divatja van!
Hitvány a szív, kihalt a hit:
Szerelmedet pénzért veszik.

Csüggedten, fáradt-betegem
Sanyargom így le életem,
Siratva sorsom átkait...
A kín — a bánat fülemel,
De hinni löbbé nem tanít.

Hováték Elemér.

Boldog családi élet.

— Mikor jössz hozzánk ebédre? — ismételte már számtanszor egy régi iskola-társam, ki, mióta megnősült, nem győzi előltom magasztalni a családi élet örömeit.

— Meggyőződhetnél boldogságomról: meglátnád családomat, bemutatnám szeretett nőmet, kedves gyermekeinket; minden előkészület nélkül fogadnánk, teljes otthonossággal, a cerimóniák mellőzéseivel. Ismord meg a zavartalan boldogságot, családi körömben. Minden bejelentés nélkül bármikor szívesen látott vendége vagy asztalunknak. Németnek is nagy örömet szeresz jövőteleddel.

Ily meleg barátsággal invitálni csak meghitt bizalmasunkat lehet. A milyen ritka az igaz barátság, oly gyakori a — társas étkezés; de a boldogság tűzhelyén barátsággal megosztani az asztal örömeit, ily kiváló szerencsét már csak megízlelek, velem van barátom biztosítása, hogy váratlan megjelenésemmel zavart nem okozok a jó családnak, az igaz barátnak, ki mellékérdek nélkül, csupán magamért invitál.

Meghitt barát körében hol nem jó tekintetbe a különbség rang- és módban, bájos fiatal családanya asztalánál, ki kedves és szeretetreméltó, hiúság és tetszvágy nélkül, ily családi körben kedélyes hangulat mellett, a legegyszerűbb étek is jó étvágygyal fogyasztatnak.

Nem vagyok ugyan barátja a hívott vendégeskedésnek, de ezen elvem megingott, midőn említett barátom, tegnap sietve jó felém és karomnál ragadva megállit: »Hová, hová?» »Ebédelni megyek,» mondam meg-gondolatlanul.

— Hohó, pajtás, most már el nem bocsállak. Tetszik, vagy nem tetszik, ma velünk fogsz ebédelni.

Én szabadkozni kezdek, de barátom nem tágit. Az erőszaknak engedve megadom magam; megnyugodván a gondolatban: Hátha valami kellemes meglepetés vár rám! Az erőltetett meghívás ugyan nem volt valami biztató, de a kis feleség lehet kellemes asszony, jól nevelt gyermekei kedvesek, s e mellett jó konyhat tarthatnak.

Megérkezünk a ház elé. Felmegyünk a harmadik emeletre, de már messziről éktelen gyerekjárma, sírás és sivalkodás hallatszik ki.

— Oh, oh, — mondá társam — éhesek az én kis ördögöm, s már türelmetlenek.

— Ha a »kis ördögök» így folytatják ebéd alatt is, — gondoltam, — valami kellemes élvezet lesz.

Csengetünk, egy nagy, erős, sárga képpű asszony nyit ajtót, s látásomra esodálkozó arcot vág.

— Kedves feleség, bemutatom neked X urat, kit annyiszor emlegettünk, ma velünk ebédel; meggyőződhetik irigylésre méltó boldogságunkról, jól berendezett háztartásunkról.

A különben is hosszú arcú a férj beszéde alatt, még inkább megnyúlt s e közben oly kifejezéssel üdvözölt, melyet grimásznak is bátran vehettem.

Nincs kellemetlenebb, mint érezni, hogy jelenlétünkkel terhére vagyunk olyan valakinek, kihez különben se megy az ember jószántából. Kedvem lett volna azonnal távozni, de barátom egy mellékszobába vezet, hogy tekintsem meg kényelmes lakásukat; pedig igazi ezélja az lehetett, hogy mérges felesége mormogását ne halljam.

Nem csekély fáradságra került a szomszéd szobába behatolni, hol az »eleven ördögök» mindent felforgattak. A padlózat tele-szórva mindenféle játékszerrel: papirosok, képek, fadarabok. Nincs egyetlen üres szék sem. »Látod ilyen öröm családapának lenni,» — mondá barátom, mialatt igyekezett egy széket szabaddá tenni. »Valóban — mondam — nagyon kellemes helyzet. — a látottak után itélve. — »Gyuri, Bandi, jertek elő hamar!» »Mit akarsz apa?» — »Jertek, ha mondom!»

A kis fiúk meg sem mozdultak, az apa

füleitknél fogva húzta felém, de e mellett folyton bizonyította, hogy gyermekei nagyon engedelmesek. »Mondd el csak Gyuri a szép mesét a holló és rókáról». A kis fiu, érthetetlenül, sirva motyog valamit. »Jól van» — nyugtatá meg az apa; — »most rajtad a sor, Bandi. Őh ez barátom lángész — halljuk fiam, mond meg: mi a világ legnagyobb csodája?» — »A világ legnagyobb csodája...? Az... mikor jönlakunk!» — felelt önkénytelenül az éhes gyermek. »Te kis bohó, enm értettél. Külömben nagyon genialis fiu, megjósolom, a világ csodája: az ő esze lesz!»

Végre a nagy, sovány asszony bekiált: »a leves tálalva van!» »Foglaljunk helyet az asztal körül,» — mondá a házi úr s engem maga és felesége közé ültetett, a háziasszonynak minduntalan ki kell menni a konyhába az ételeket behozni, mert cselédje, épen most betegedett meg. (Tudjuk már, mit jelent, az ilyen mentegetőzés.)

— Ha tudtuk volna, hogy szerencsénk lesz, — mondá a nő félig engesztelékeny hangon, — készítettem volna valami mást, de ez az én férjem mindig ilyen, bolondokat csinál. »Igen fájlalnék, ha váratlan megjelenéssel zavart okozok.» — Se baj, kedves pajtás, — vigasztalt barátom, — csak is így váratlanul megjelenve lehetsz tanuja a zavartalan boldog családi életnek, rendezett háztartásnak s a jó ebédnek.»

A »jó ebéd» állott: sovány levesből, sárgarépa főzelékből, melyel evés közben a kis Gyuri ruháját végigkente, Bandika meg minduntalan a térdeimet ringdosta az asztal alatt.

— Igyunk pajtás, — mondá s öntött poharamba a szíves házigazda — egri vörösbort,» erősítve állítását, de a roszt vinkó nem azt bizonyította. — Főzelék után marhasült került az asztalra, mely a többszörös melegítéssel már egészen kiszáradt és inkább vizhatlan csizmatálnak való lett volna, de azért csak megküzdöttem vele! — Ez után a háziasszony egy tálban valami lé-félét hozott.

A váratlan meglepetésre a gyerekek, kik ily nagy lakomához nincsenek szokva, örömsivalkodásban törtek ki, felugráltak, villájukat a levegőbe dobálták. Bandi villája épen az orromra esett, onnan meg a nyakravalómra jutott jókora pecsét. (Nagyon melegen ajánljuk a Fadgyas-féle pecséttisztító szert. — Szerk.)

Ugy-e finom ez a csirkebecsinált? — kérde a házigazda kínálás közben. — Őh az én feleségem kitűnő gazdasszony.

Igazán jól esett megtudnom, hogy most csirkebecsináltat eszünk, mert istenuccse, ki nem találtam volna a hihalászott májról és csontokról.

Gyuri el akarta csenni Bandi tányérjáról a zúzzát, de a manipuláció közben a boros üveg felborul eltörik s tartalma végigfoly nadrágomon. — Az anyá a helyett, hogy rajtam segítene, a kár fölött bosszankodik s püfölni kezdi a kis gonosztevőt. A két fiu az ajtó mögé bújják, anyjok pálcázvai tör rájuk, az apa utána illan, hogy irányt adjon a fegyelem gyakorlásának, s én magam maradok az asztalnál...

Kedvem lett volna megszökni! Végre visszatér az én kedves barátom s az iránt tudakozódik, hogy: szoktam-e kávézni, most ugyan nincs készletben, de ha kívánom, a schnellsjederen azonnal készít.

— Köszönöm, nem kávézom, külömben is elég volt ennyi... az ebédből... érzem, hogy levegőre van szükségem... engedj, hogy távozzam, — Isten veled!

— Most már tudod, hol lakom, reményelem, gyakrabban eljössz hozzánk ebédre. — En vettem a kálapom, sietve hagytam el a házat, és még most is szaladok.

Felvinczi Székely János.

Lovagok.

— Photographiák az éteiből —

Ha a czim után azt véled, nyájas olvasó, (az olvasó mindig nyájas, a szerkesztő mindig — nyájtalan; most se volt akkora nyája, melylyel a karácsonyi mellékletet betölthette volna, azért kellett nekem is tollat ragadnom!) hogy a ködös középkorba viszlek és látni fogsz egy lovagvárat a hozzá tartozó ábrándos szemű hölgygyel s az érte egymást halálra ölni kész érezzubbonyos bajvívókkal, — nagyon csalódol. Karácsony van, a meglepetések ideje, — láss hát meglepetésül lovagokat a XIX. század végéről, a fin de siècle korából!

A lovagiasság hölgyektől — uraktól még mindig nagyon dédelgetett fogalom, Achilles-sarka ez édes mindnyájunknak; de ime már akadnak, akik azt az Achilles-sarkot is sebezni merészlik s bolondabbítják a lovagias bolondozásra oly igen hajlandó természetünket s a lovagiasság vértjével felfegyverkezve a — zsebünkbe nyúlnak.

Ismertem egy lovagot, városának első gvallérjai közé tartozott, bár nem stafirozta ki a fortuna mindazon tulajdonokkal, a melyek a lovag alakját egy kerek egészre kidomborítják. Pénze nem volt; pénze lett s rövid időn látta, hogy az ő kezében a lovagiasságnak a pénz az alphaja és omega. Megnyitak előtte a salonok, a táncztermeket ő nyitotta föl s deficittek nélkül rendezett fényes bálokat. Hogy a férfi-világ is bámulja őt, vadászott nagy szerencsével s vadás estélyeire meghívta nemvadász barátait, akik aztán nem felejtették el elmesélni fűnek-fának az ő vadászikereit, kártyázott s bár vesztett, mindig nyertesnek hitte a fama, mert nagy nyereségeit soha sem hallgatta el. Lassanként egész mythoszok vették körül költői — mert költő — alakját s regélték, hogy Fortuna asszonynak is titkos szerelmese volt s az egy sorsjeggyel ajándékozta meg; mások gondolva a mechanika óriási előhaladására, ha nem is pokolgépet, de legalább valami jó masinát emlegettek és kisült, hogy 20 évi uralmát egy pénztintézet hitvány numerusaival alapította meg. Ez kisült és a pisztoly elsült...

Ismertem egy másik lovagot; ezt már jobban kistafirozta a sors. Volt neki egy megyére szóló híres neve s a közbizalom egy tekintélyes bizalmi állásra emelte, — de mindig kevés volt a pénze; azonban gazdag jó barátok többel, szegényebb polgártársak kevesebbel járultak a fényes állás biztosításához; míg a kölcsönösszegek biztosítását a félreismerhetetlen gentleman becsület-szava eléggé garantizozta. Midőn már csak a sok hitelező sokféle érdeke támogatta lovagunkat a trónon, ő maga kevéste a szabadulást a becsület mezején, de mivel senkisem akadt, aki szíves lett volna őt lepuffantani, végre is egy bolond felülvizsgálat mutatta meg neki az utat a — lipótlmezőre.

Ismertem egy harmadik lovagot. Gazdag apának egyetlen fia volt, az ország minden magán-intézeteit végigjárta, de azért elfelejtett pályát végezni. Mikorra emberré lett, apját-anyját eltemette a pénzükkkel együtt. Egyedül volt, de pénz nélkül; nem hiába kapott azonban oly fényes és drága nevelést, a lovagiasság nagyon kifejlődött benne. Nem tudott ellenni egy hétig, ha legalább párbaj-segéd nem volt. A párbajozók lovagiasan költenek s a fegyverbeszerzés s kocsi-dijak mellett fizete fényesen ment. Párbajozót fogni pedig — első vérrre — nem nehéz, csak egy becsüppentett balek kell hozzá, aki jó kedvében hamar eltanulja az ilyen-féle mondatok használatát: »Nekem úgy tetszik, hogy magának igen buta pófája van!» Mint gyermek-kora óta folyton, még mindig — szecundál!

Ismertem két lovagot, magázták egymást s a kártyánál mindig ellentétes véleményük volt; az egyik például úgy vélte, hogy ő hajlandó kisebb pénzben is játszani, csak a hozomót nem tartja gentlemanhez illő dolognak; a másik ellenben kicsiben nem játszik, de az igazi gentlemannek 100 frtos hozomját is szívesen elfogadja. Játszásközben is folyton bántják egymást a gentlemanek szabályzataival; játék után azonban az a harmadik és a negyedik társ, akiknek szerencsájuk volt e kifogástalan gentlemanekkel játszani, a fejüket vakarják.

Szép ismeretség! mondod nyájas olvasóm. Bizony pedig még több példányt is tudnék felvezetni a gentlemania menageriájából eléd. No de vigasztalódjál, mert hisz ismertem én egy lovagot, akit csak tréfálkozva neveztek így, de akire a lovagiasságnak br. Jósika által meghatározott fogalma jobban rápászol, mint akárhányra, akit komolyan czimezgetnek így. E fogalom foganatja pedig — ember- és igazságszeretet s indulataink fékezése!

Cserháti.

Még harmincz sört!

Jókor reggel benyitok a szerkesztőhöz. Be sem várja, hogy a rendes szokás szerint elmondjam a menségemet, hogy, hát így-úgy... megint nem irtam a lapodba semmit; már a küszöbön rivall rám: »Még harminc sört, de azonnal!»

— Még harminc sört?! De ugyan miről?

— Meg kell lenni! — volt a szigorú válasz. —

— Meg? No megállj! Hát elmondom, hogy nem voltál te mindég ilyen nagy hatalom. Valamikor, 20 évvel ezelőtt ott az orsz. prot. úrvaházban éppen ez órában más hangon beszélél te velem, mikor a nagy terebe lopóztam, hogy megnézzem, mi van számodra is, számomra is. a közös nagy karácsonyfa körül elhelyezve. — Ugy-e akkor titokzatosan vontál félre egy ablakmélyedésbe, s esengve kértél, tárjam fel előre, mi jutott nekünk a nagy közönség szíves adományából. — Hogy örültél minden szavamnak? S most? Zs-rnok módjára parancsolsz velem!

Ugy-e, szelidülnek már a vonasaid? Ugy-e szebb idő volt az, mikor a nagy közönség gondoskodott a te karácsonyi örömeidről, s nem neked kellett azon tördöl a fejedet, hogy mivel lepjed meg te a nagy közönséget.

Akkor elég volt az ajkadról egy »köszönöm», szemedből egy »hála-köny», s most... a karácsonyi számhoz még melléklet is kell! Hja! Minek lettél »Felelős Szerkesztő!» Há! Istennek, kíván a harmincz sört!

Mocsónyi József.